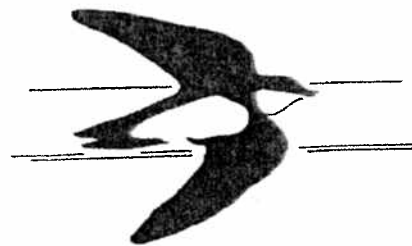

Het Bruuijsel

Vogelwacht Uden e.o.

VOGELWACHT UDEN E.O.

- Voorzitter** : Jan-Willem Hermans
Broekmorgen 28, Uden
Tel.: 0413-269804
- Secretaris** : Liesbeth Verkaar
Oliemolenstraat 53, Uden
Tel.: 0413-265397
- Penningmeester** : Anita van den Acker
Raam 523, Uden
Tel.: 0413-253151
- Bestuursleden** : Peter van de Braak, Johan van Roosmalen en Jacques Raats.
- Bankrelatie** : ABN-AMRO Uden, rekeningnummer: 60.99.68.254

“HET BRUUIJSEL” - nummer 2 - 2007

- Redactieleden** : Liesbeth Verkaar, Jolanda Rutten, Adrie Nijssen,
Jan-Willem Hermans, John Hermans en Peter Noy.
- Typewerk + correctie:** Mia van der Cruijssen
Lavasveld 68, Veghel
Tel.: 0413-343146
E-mail: miavandercruijssen@home.nl
- Eindredactie + kopij** : Peter Noy
Eikenwal 186, Uden
Tel.: 0413-251691
E-mail: pknoy@hetnet.nl
- Omslag** : Graphiset B.V. te Uden.
- Drukwerk** : Theo Thijssen en Wim Hoefs (faciliteiten: Basisschool De Vlonder)
- Verspreiding** : Sandra van de Burgt en Lies Schoenmakers.

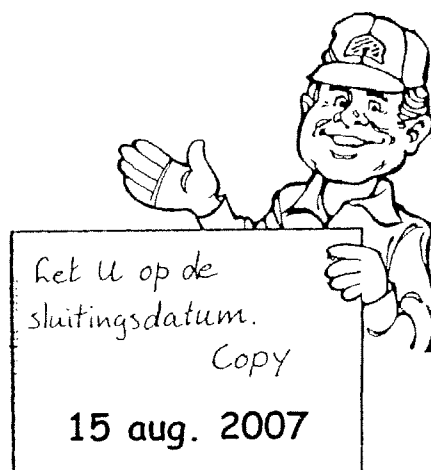
“HET BRUUIJSEL” verschijnt 4x per jaar in een oplage van 230 exemplaren

- Clubgebouw** : De Groenhoeve
Artillerieweg 3, Uden (bij Kinderboerderij)
Tel.: 0413-250047
- Website Vogelwacht** : www.vogelwachtuden.nl

We zien niet graag dat iemand gedeeltes van dit blad gebruikt, voordat we daar toestemming voor hebben gegeven.
Men dient dan wel het Bruuijsel als bron te vermelden.

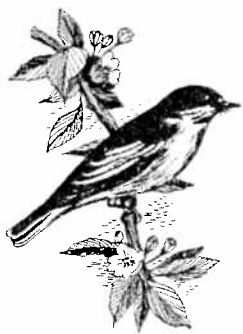
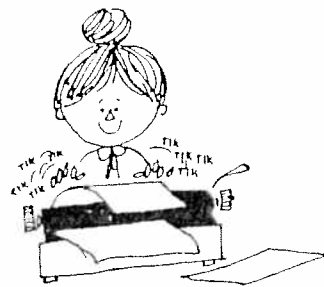
Inhoudsopgave

Colofon	Redactie	01
Inhoudsopgave	Redactie	02
Mededelingen Redactie	Jolanda Rutten	03
Van de Bestuurstafel.....	Liesbeth Verkaar	04
Geef de Gierzwaluwen een kans.....	Liesbeth Verkaar	06
Voorjaarsexcursie Zeeland 2007 inleiding	Peter Noy	07
Voorjaarsexcursie Zeeland 2007, donderdag 17 mei	Tiny en Riet van Boekel	08
Voorjaarsexcursie Zeeland 2007, vrijdag 18 mei	Lia Mickers en Annie Vervest	08
Voorjaarsexcursie Zeeland 2007, zaterdag 19 mei.....	Patrick Raats	09
Voorjaarsexcursie Zeeland 2007, zondag 20 mei.....	Peter Vlamings	10
Vogelwaarnemingen voorjaarsexcursie Zeeland 2007	John Hermans	12
Publiekswandelingen Vogelwacht Uden in de lift.....	Peter Noy	13
Excursie Sallandse Heuvelrug	Thijs Fijen	14
Bijzondere Waarnemingen	Peter van de Braak	16
Roofvogelshow, nee bedankt.....	Jan-Willem Hermans	17
Het vogelasiel in Someren.....	Liesbeth Verkaar	18
Bezinning en een wens	Douwe en Griet Miedema	19
Vogel onder de loep... 'de Koekoek'	Pedro van den Acker	20
MUS (Meetnet Urbane Soorten).....	Jolanda Rutten	21
Excursie Vogelwacht naar 'de Mortelen'	Ton Smits	22
Bijzondere waarnemingen van een 'nestkastelaar'	Lambert Verkuijlen	23
De Harde Notenkraker	R. Regulus ©	24
Schenkstroop.....	Adrie Nijssen	25
In gesprek met... Peter van de Braak	Liesbeth Verkaar	26
Eidooier (JeugdVogelwacht)	Stijn van Gils	28
Gans Anders.....	Joop Bergsma	30
Interne(s)t.....	Jolanda Rutten	32
Overhandiging spiegelstokkenset werkgroep Stootvogels	Peter Noy	34
Wetenswaardigheden.....	John Hermans	36
Onbekend maakt onbemind	Jacques Raats	38
Zondag 27 mei 2007: Big Day.....	Jan-Willem Hermans	40
Maandagavondwandelingen 2007 drukbezocht!	Peter Noy	42
Activiteiten werkgroepen Vogelwacht Uden.....	Redactie	44
Vogelwacht - Winkel	Jacques Raats	46
Wat doet Vogelwacht Uden?	Redactie	48
Advertenties	Redactie	49

Mededelingen van de Redactie

Het is alweer zomer. Lekker genieten van het mooie weer, thuis of op vakantie. Wij zijn in het voorjaar al even naar een vakantiepark in België geweest. Lekker met de kinderen een weekje genieten van een zwemparadijs en een leuk huisje. Eerlijk gezegd had ik er absoluut niet op gerekend om ook nog iets van vogels te zien. Maar, hoe meer je weet, hoe meer je ziet. En zo ook deze keer. Ik heb de

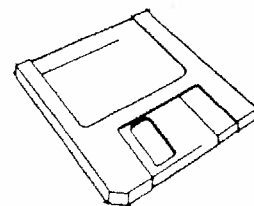
afgelopen jaren erg veel tijd en energie gestopt in de vogelgeluiden. En dat werd nu beloond. We liepen naar het zwembad toe en onderweg hoorde ik een 'vreemd' geluidje. Ik stopte en zei tegen Carel: "Ik hoor een speciale vogel." Hij zag de vogel wegvliegen en zei "een Vink!" (zou dat ingegeven zijn door zijn achternaam?, PN). Ja, ik zag ook een witte streep in z'n vleugels, maar volgens mij hoorde ik de Bonte Vliegenvanger. Dus we bleven nog even langer staan en ja hoor. Het was inderdaad een Bonte Vliegenvanger. Leuk! Ik was helemaal gelukkig, ik had hem goed herkend, puur op het geluid! Hij broedde daar in een nestkastje, dus vervolgens heb ik elke dag even staan kijken en luisteren...

En nu is het alweer tijd om het nieuwe Bruijsel te lezen. We hebben weer een heleboel leuke verhalen en verhaaltjes gekregen, onze dank daarvoor! Zo schrijft Jacques Raats over de Vogelwachtwinkel die bij sommige leden nog te weinig bekend blijkt te zijn. Dat is jammer, want de prijzen van de artikelen liggen meestal zo'n 35% lager dan in de reguliere winkels en dat is leuk voor jezelf maar zeker ook als cadeautje voor iemand anders. En Jacques is ook nog op zoek naar iemand die mee wil helpen in de winkel. Joop Bergsma schrijft een zeer divers artikel over de Nijlgans. Ik wist niet dat er zoveel verschillende kanten van deze vogel te belichten zijn, hij belicht daarbij ook dingen die mij persoonlijk wat minder aanspreken, lees zelf maar. Onze vereniging steunt het Vogelasiel in Someren en daarom krijgen we elk jaar een bedankbrief. Liesbeth Verkaar heeft hier een korte impressie over geschreven. Leuk om te lezen en zeker ook leuk om een keer een kijkje te gaan nemen. Wij zijn er dit jaar met de Jeugdgroep naar toe geweest en het is echt een aanrader (voor een familiedag, gezinsuitje of zomaar een bezoekje als je toevallig in de buurt bent). Natuurlijk hebben we ook deze keer weer de nodige excursieverslagen, waaronder de voorjaarsexcursie naar Zeeland. Vanwege een technische storing en plaatsgebrek wordt het zeer uitgebreide en boeiende verslag van de meerdaagse reis naar Extremadura in het eerstvolgende Bruijsel geplaatst. Daarnaast vind je in dit blad de vaste rubrieken en vele andere leuke ingezonden verhalen. Ik hoop dat jullie weer de tijd kunnen vinden om dit dikke Bruijsel te lezen. Gelukkig heb je er de hele vakantie de tijd voor. Veel leesplezier en een hele fijne vakantie!

Namens de Redactie,
Jolanda Rutten

Vakantie verhalen

De komende zomerperiode gaan er weer veel Vogelwachters op vakantie, in Nederland of wat verder weg. Graag ziet de Redactie jullie boeiende vakantiebelevissen tegemoet. Probeer, naast een korte gebiedsomschrijving, ook wat te vertellen over de gespotte vogelsoorten. Eventueel wat leuke anekdotes doen het altijd goed. Wie weet staat jouw verhaal in een van de volgende Bruijsels. Stuur ook enkele leuke foto's mee. Alvast bedankt!

Van de Bestuurstafel...

De laatste drie maanden waren wel een bewogen periode. Wat is er weer veel gebeurd binnen onze club, je hoefde de kranten maar te lezen om bij te blijven! Van gebiedje testen, spiegelstokken inwijden, tot Gierzwaluwen beschermen, het stond er allemaal in. Ook binnen het bestuur hebben we niet stil gezeten, de volgende onderwerpen kwamen aan de orde:

- **Inventarisatie 'Achter de Berg'**

Het nieuwe natuurgebied 'Achter de berg' wordt op dit moment geïnventariseerd. Dit gebied is een compensatie voor de aanleg van de A50 en is geheel opnieuw ingericht. Deze inventarisatie is een nulmeting en wordt over vijf jaar herhaald. Ook het IVN is dit gebied aan het inventariseren op flora en fauna.

- **Gebiedje testen**

De jeugdgroep heeft tot nog toe twee gebiedjes getest: 'de Kleuter' en 'de Brobbelbies'. Op 24 juni volgt 'Bedaf'. Het is een succesnummer, een heel leuk idee van Stijn van Gils. Vooral omdat we dit jaar als thema 'Jeugd' hebben, past dit goed in ons programma. Deze groep van enthousiaste kinderen en begeleiders draait dan ook erg goed.

- **Lezingen werkgroepen**

Wegens te weinig belangstelling worden de lezingen van de werkgroepen voorlopig van de agenda afgehaald. Leo Ballering en Stijn van Gils hadden veel tijd gestoken in de voorbereiding van de lezing over de werkgroep Nestkasten en de werkgroep Jeugd. Jammer dat er maar zo weinig leden op af kwamen.

- **Jubileumboek**

Het Jubileumboek (in februari 2008 bestaan we vijftientig jaar) vordert gestaag. Er is een vormgever gevonden die een prijsopgave gedaan heeft. We laten nog een prijsopgave doen ter vergelijking. Er is beoordeeld welke foto's er in komen en Henk Arnoldussen heeft vijftien prachtige etsen voor het boek gemaakt. Alleen eigen werk komt in ons boek! Acht enthousiaste mensen werken er aan verder, zodat het hopelijk in februari 2008 klaar is.

- **Groenste gemeente**

De gemeente Uden doet mee met de verkiezing van de groenste gemeente van Nederland. Joop Bergsma zit in de beoordelingscommissie. In juni is een presentatie en in oktober wordt er beslist wie gewonnen heeft, we zijn benieuwd.

- **De Groenhoeve**

Stichting de Groenhoeve heeft weer vergaderd: - Er moet dit jaar nog een nieuw dak komen, het lekt. Joop Bergsma en Nico Ettema hebben hiervoor een gesprek aangevraagd met de gemeente voor subsidie. - De verf aan de achterkant bladdert af. - Het kozijn aan de voorkant moet gemaakt worden. - De geplande windmolen wordt uitgesteld naar komend voorjaar. - Het hek van de natuurtuin wordt voortaan opgehouden om zo het vandalisme in de hand te houden. Als het wordt afgesloten, wordt het toch weer gesloopt. - De energie en waterrekening zijn gedaald, dankzij de projecten 'Zonnestroom' en 'Regenwater'.

- **Maashorstfair**

Er komt op 9 september a.s. weer een Maashorstfair. Er is al druk vergaderd om het geheel nog beter te laten verlopen. Roofvogelshows vinden wij niets te maken hebben met de Maashorst. Onze lezingen worden van te voren in de folders aangekondigd en we doen geen wandelingen meer, om de mensen op het terrein te houden. Onze jeugd krijgt ook een aandeel in deze dag. Er komt een soort natuurplein met natuurverenigingen.

- **Kersen**

De Kersenboomgaard heeft in 2006 duizend kilo kersen opgeleverd á € 2,- per kilo maakt € 2.000,- opbrengst. Er komt iedere vijf jaar een kersenmarkt, de volgende staat gepland voor april 2011. Wij hebben als vereniging ook zitting in de Stichting Kersenboomgaarden.

- **Blokhut**

Er is een bespreking geweest over de Blokhut nieuwe stijl. Er komt een kubus met vier panelen van 90 x 160 centimeter liggend. Onderwerpen: geschiedenis, bos (beheer), wilde flora, paddestoelen, vogels, zoogdieren, insecten en poelen. We willen weinig tekst, veel tekeningen van natuur in verschillende jaargetijden met enkele uitspringende onderwerpen. Joop Bergsma heeft een vogelwandeling rond de Blokhut uitgezet, die via onze site gedownload kan worden. Er komt een dichte vuilnisbak met de tekst: 'neem rotzooi mee naar huis'. Het moet natuurlijk allemaal vandalismebestendig gemaakt worden, of zoals Joop dat noemt: 'hufterproof'.

- **Spiegelstokken**

Een geweldig leuke en leerzame bijeenkomst, toen de spiegelstokken van de werkgroep Stootvogels werden ingewijd. Mignon had Vogelwachtcake gebakken en er was feestelijke bruiswijn. Iedere subgroep heeft nu een stok en kan er mee aan de slag; scheelt veel klimwerk!

- **Rapport Wijstgronden**

Nico Ettema heeft een lijvig rapport (200 bladzijdes!) gemaakt over de Wijstgronden. Dit is op 31 mei jl. toegelicht en uitgereikt aan de verschillende beheerders. Het is een schitterend natuurgebiedje dat het beschermen waard is. Ook wij hebben hierin ons aandeel gehad, door het gebied te inventariseren op vogels. Het IVN heeft haar excuus aangeboden, dat we niet officieel uitgenodigd waren op deze bijeenkomst.

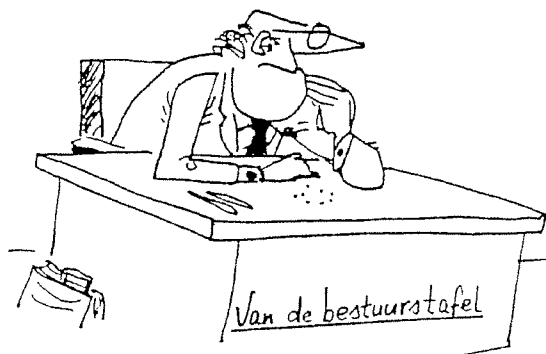
- **Opening Udense markt**

Op 22 juni hebben wij op de Markt gestaan met onze infowinkel, tijdens de officiële opening van het (vernieuwde) Marktplaats. We stonden samen met het IVN en het Natuurcentrum Slabroek en vormden zo een 'natuurinformatietent'. We hebben de mensen geïnformeerd over ons werk.

- **Ledennieuws**

Deze keer slechts een nieuw lid: Jan van de Luitgaarden uit Uden. Van de senioren groep is Martin de Wit uit Uden overleden. We wensen zijn vrouw Jet en verdere familie veel sterkte met dit verlies.

Namens het Bestuur,
Liesbeth Verkaar

Geef de Gierzwaluwen een kans...

Op 15 mei jl. kreeg ik een telefoontje van Wim Janssen dat er iemand in de Maatsestraat geconfronteerd was met gaas aan zijn woning, dat geplaatst was door Stichting Volkshuivering Uden (SVU). Dit om de Gierzwaluwen het broeden te beletten. Of het Bestuur hier iets aan wilde doen. En toen is het balletje gaan rollen...

De volgende dag de SVU gebeld; er was in augustus, afgelopen jaar, geklaagd door een bewoner over poepoverlast. Iemand van SVU heeft de situatie beoordeeld en bepaald dat er iets aan gedaan moest worden. Half april heeft dezelfde persoon bij SVU geklaagd dat er nog niets gedaan was. Hierop is gaas besteld, dat tussen 25 april en 14 mei aan elf woningen is aangebracht. Dit is wat je noemt het meest vervelende moment, want rond 25 april komen de Gierzwaluwen uit Afrika terug, op zoek naar hun nestplaatsen. Ze broeden al zeker tien tot twintig jaar op deze plekken. In een rapport over de Gierzwaluw staat zelfs dat er een plek is waar de Gierzwaluw al honderd jaar broedt. Nadat ik me uitgebreid heb laten informeren bij verschillende personen en instanties, weer SVU gebeld, situatie uitgelegd en verteld dat ze de wet overtreden hadden. Op de vraag of het gaas verwijderd kon worden, werd negatief geantwoord, het bewonersbelang ging voor.

Aangifte

Hierop is aangifte gedaan bij de politie en die heeft onze aangifte zeer serieus genomen. Op donderdag 24 mei is Wim Janssen de ladder opgegaan, om te bewijzen dat er nestactiviteiten waren, anders had onze aangifte geen zin. Volgens de Flora- en Faunawet mag je geen vogels storen tijdens het broedseizoen. Dit geldt voor alle vogels, maar zeker voor de beschermde Gierzwaluw. Wim heeft een nest aangetroffen, waardoor wij sterk in de schoenen stonden. Peter Noy deed er nog een schepje bovenop, door de pers in te lichten, die er grif op in ging. Hierop zijn verschillende mensen van SVU verhoord. Het berust allemaal op onwetendheid. De werklui van SVU zijn aan de slag gegaan met de opdracht geen nesten te verstoren. Alleen deze mensen dachten aan kommetjes van de Huiswaluw en wisten niet dat de Gierzwaluwnesten onder de dakpannen broeden. Toch is er ook gaas aangebracht (er was nog een restant) bij mensen, met de mededeling, 'dat ze wel eens last konden krijgen van de Zwaluwen'!

Gesprek met SVU

Er is een gesprek geweest met SVU dat zeer positief gelopen is. Het was natuurlijk allemaal niet zo bedoeld, maar is toch gebeurd. Verschillende Gierzwaluwen zullen dit jaar het broedproces overgeslagen hebben, omdat ze niet op hun broedplaats terecht konden. En ze gaan niet gemakkelijk ergens anders broeden, het zit in hun genen. Vaak komen ze nog jaren terug op hun oude broedplaatsen, zelfs als deze al lang vernietigd zijn. Zo kunnen ze ook al niet meer terecht aan de Markthal, die is plat gegooid en ze hadden ook daar een broedkolonie. Ze kunnen niet voor zichzelf opkomen, dus zullen wij dat moeten doen. De rechter zal binnenkort bepalen wat voor 'alternatieve straf' de SVU zal krijgen, bijvoorbeeld Gierzwaluwpannen leggen in nieuwbouwwijken is een mogelijkheid. We hebben een informatieve flyer gemaakt en bij de mensen in de wijk in de brievenbus gestopt, met de bedoeling hun te informeren over dit prachtige vogeltje. We hopen dat ze na het lezen van dat verhaal, besluiten de SVU te bellen met de vraag om het gaas te verwijderen. Dit gaat op vrijwillige basis, we wilden het niet op de spits drijven. Hopelijk kunnen de Udense Gierzwaluwen straks weer rustig hun nestje bouwen!

Liesbeth Verkaar

Hemelvaartexcursie naar Zeeland (17 t/m 20 mei 2007)

Inleiding

Dit jaar alweer de veertiende editie van de voorjaarsexcursie. Een 'traditional' inmiddels binnen de Vogelwacht. In het voorjaar van 1994 vertrokken we met twaalf deelnemers naar de Eifel in Duitsland. "Hotel Zur Wandersruh", in de buurt van Gerolstein, was ons eerste luxe onderkomen. De eerste paar jaar alléén het weekend, daarna werd het Hemelvaartweekend gekozen in verband met de extra nacht, zodat je meer uit de vakantie kunt halen. Inmiddels is deze voorjaarsexcursie uitgegroeid tot een vierdaagse volledig verzorgde vogelreis, waar gemiddeld zo'n 25 tot 30 deelnemers veel plezier aan beleven. Het verblijf wat wij deze periode tot onze beschikking hadden was Stayokay Domburg, een schitterende viersterren accommodatie op enkele honderden meters van het Noordzeestrand. 's Avonds na het eten konden we vanaf het kasteel, door de bossen, zo het strand oplopen en genieten van de ondergaande zon. Dit recent verbouwde kasteel vormde een idyllische locatie, waar we vier dagen hebben vertoefd. Van hieruit hebben we (veelal met de auto) een aantal vogelryke natuurgebieden bezocht, waaronder 'Neeltje Jans', de Plompetoren, de Prunjepolder, Ouwkerk Inlagen en de Noord-Bevelandse Inlagen.

Bijzondere vogels

Aan vogelsoorten geen gebrek, maar liefst 111 soorten prijken op het overzicht, wat door John Hermans is samengesteld. 's Avonds na het eten werd deze vogellijst door de groep gecontroleerd en aangevuld, een typisch Vogelwacht ritueel! Enkele bijzondere waarnemingen: Bruine Kiekendief, Grote Karekiet, Zwartkopmeeuw en de Zwarte Zeekoet. Voor deze laatste was landelijke belangstelling vanuit de 'diehards'. Ook onze thuisblijvers Jan Verhoeven, Henk van den Acker en Toy Janssen reisden op de vroege zondagmorgen af naar Zeeland (nabij Zierikzee) in de hoop een glimp van deze zeldzame Zeekoet te kunnen opvangen. Helaas voor hen was de Zwarte Zeekoet bij aankomst gevlogen (letterlijk én figuurlijk). Misschien de volgende keer toch met ons meegaan!

Wie gingen er mee?

Jan van Bergen, Tiny en Riet van Boekel, Vera Brounts, Gerrit en Ria van Eenbergen, Tiny van den Elsen, John Hermans, Petra Hermens, Sjoukje van de Heuvel, Leo van de Heuvel, Antoinette Klören, Conny Koenen, André Kuipers, Lia Mickers, Peter Noy, Ans van der Putten, Jacques Raats en Patrick Raats, Lies Schoenmakers, Theo van der Velden, Liesbeth Verkaar, Theo en Dorien Versteegden, Annie Vervest, Peter en Tonny Vlamings, Harrie Vonk en Ad van Wanrooy.

Weersvoorspellingen somber

Zoals we inmiddels gewend zijn, waren de weersverwachtingen voor de Hemelvaartsdagen behoorlijk negatief. Na wat regen op de heenreis, hebben we de rest van de dagen schitterend weer gehad. Veel zon, verbrande gezichten en 's avonds met rode koontjes aan tafel (of kwam dat door de drank?). Ofwel, neem de voorspellingen 'met een korreltje zout', dan valt het in de praktijk meestal wel mee. Op vrijdag hebben we voor één dag fietsen gehuurd. Een mooie en gevarieerde tocht door het Zeelandse landschap. Het vooroordeel dat Zeeland alleen uit weidse polderlandschappen met kaarsrechte wegen bestaat, is daarmee voorgoed uit de wereld geholpen. Zelfs John en es. beaamde later dat hij toch liever op de fiets was gegaan. Tijdens zijn verwoede autotocht (zelfs tot aan Rotterdam toe) heeft hij niet zo'n leuke soorten gezien, dan onze groep op de fiets (of niet John?)! Lees hierna de impressies van een aantal excursiegangers. Kortom, het waren weer vier mooie en supergezellige dagen die voor herhaling vatbaar zijn. Tot de volgende keer! Dit najaar gaan we van 13 tot en met 17 oktober naar het mooie en compacte Schiermonnikoog.

Peter Noy

Donderdag 17 mei door Tiny en Riet van Boekel

Donderdagmorgen 17 mei vertrokken we om acht uur 's morgens bij de Groenhoeve met 29 vogelaars en natuurliefhebbers naar Domburg in de provincie Zeeland. Tiny en ik hadden al meteen de hoofdprijs want wij mochten dit stukje schrijven. Het miezerde wat toen we vertrokken maar hoe dichterbij Zeeland hoe mooier het werd. Onderweg kregen we al verschillende waarnemingen door via het bakkie. Om kwart voor elf kwamen we aan bij ons verblijf. Een prachtig kasteeltje, Westhove (tussen Domburg en Oost-Kapelle).

Snel alles op een kamer zetten en met zijn allen een kopje koffie gedronken buiten op het terras en meteen genoten van een prachtig uitzicht. Na de koffie op naar 'Neeltje Jans'. Daar hadden we van alles te bekijken. Een gevecht van vijf Visdiefjes tegen één Zilvermeeuw. Wat een herrie kunnen die maken! Het was een kale vlakte zonder bomen bij Neeltje Jans. Wel waren er allerlei mooie planten en bloemen te zien en natuurlijk tig verschillende watervogels. We hadden vanaf hier ook een prachtig zicht op de stormvloedkering.

Vervolgens naar Burgh-Haamstede gereden om wat te drinken en te eten bij "De Burghse Babbelaers". Een mooi gezicht al die vogelaars op één terras. Van hier uit naar de 'Prunje Polder'. Een mooi natuurgebiedje en daar stond ook de Plompetoren waar we een Torenvalk zagen. Een baltsende Zwarte Stern en een baltsende Mantelmeeuw waren mooi om te zien. De Koekoek liet ook van zich horen en werd achterna gezeten door een paar zwaluwen. Inmiddels was het al vijf uur en gingen we terug naar het kasteel ons verblijf de komende dagen.

Half zeven was het avondeten en dit ging er prima in na zo'n dagje vogelen. Het eten was prima. Na het eten de lijst van de waargenomen vogels ingevuld. Vandaag hadden we maar liefst 75 vogelsoorten gezien en of gehoord. Om half negen met een groep naar de zee gewandeld en daar even heerlijk uitgewaaid en naar de zonsondergang gekeken. Op de terugweg nog de Roodborsttapuit en een Waterhoen gezien. Het toetje kregen we toen we bij het kasteel aankwamen, de Nachtegaal zong ons prachtig toe. Tot slot op het terras met zijn allen nog wat gedronken en ondertussen kwam er nog een uil over vliegen. Alles bij elkaar een prachtige eerste dag in Domburg.

Vrijdag 18 mei door Lia Mickers en Annie Vervest (de Musjes)

De "Stap op, Stap af" route door Walcheren.

Lengte route : ca. 30 km.

Tijdsduur : ca. 7 uur.

Aantal deelnemers : 15 tot 22 personen.

- Stap op met 20 personen bij het kasteel en fiets via de Zanglijster richting parkeerplaats;
- Stap af, en ontdoe u van overvloedige boven- of onderkleding;
- Stap op en keer om richting kasteel;
- Stap af en verzamel bij Kleine Karekiet;
- Wacht vervolgens 20 minuten;
- Stap op en ga verder met 22 personen;
- Fiets richting Groene- en Grote Bonte Specht;
- Zoek een "zeldzame" vink en laat deze rechts liggen;

Kleine Karekiet

- Fiets verder via Fitis, Heggenmus, Koolmees, Roodborst, Gaai en anderen;
- Controleer de kaart;
- Ga door naar 'Vrouwenpolder':
- Stap af, neem plaats op het terras en zoek links en rechts de mussen en spreeuwen;
- Stap op, laat ringsteken links liggen en ga via Grasmus richting Scholekster en Slobeend;
- Stap af, zoek daar de Zomertaling, de Tureluur en de Bontbekplevier en neem één seconde de tijd voor twee Kluten;
- Stap op en ga af en toe weer links- of rechtsaf;
- Neem regelmatig een pauze om de kaart te controleren;
- Stap af, strijk neer in Veere op het grote grasveld;
- Doe de ogen dicht en kijk naar de Kok- en de Stormmeeuw en steek je hand in de bek van de Lepelaar;
- Doe je ogen open en verlaat het grasveld (met waarschijnlijk poep aan de schoen) en stap weer op;
- Kies in Veere linksaf of rechtdoor;
- Bel over en weer en tref elkaar weer na de Knobbelzwaan en de Spotvogel;
- Stop midden op de weg in een bocht, om te overleggen of een fiets ja of nee kapot is (maak hiervan gebruik voor een sigaretje);
- Stap weer op en zwijg over de Bergeend met jongen;
- Na vijf minuten stap af en zet de telescoop uit voor de Rosse Grutto en Wulp (al dan niet met jongen);
- Stap op en ga bij de volgende kruising verder met 17 personen;
- Stap af en zoek een extra kaartlezer;
- Al zigzaggend rechts en links door de polder kunt u het volgende waarnemen: Holenduiven, nog meer fazanten en vreemde vogels;
- Aankomend bij de duinen neemt u linksaf de klim omhoog;
- Hier gaat u rechtsaf bovendijks. Houd de zee aan uw linkerkant;
- Na enkele meters stopt u even voor de Roodborsttapuit, en u stapt weer op;
- Even verder stapt u weer af om door het losse zand te klunen, en zie uw fiets mee te krijgen;
- Als beloning kunt u aan uw linkerkant de topper van de dag "vier Zomertortels" met het blote oog aanschouwen;
- Stap op en volg verder de dijk (let op vallende telescopen);
- Ga rechtstreeks naar Domburg en zoek een terras;
- Stop voorbij de kerk en voorbij de fietswinkel;
- Stap weer op en ga verder met 15 personen;
- Na alle volle terrassen neemt u de snelste route naar het kasteel voor een dorstlessen;
- Stap daar dan af en verzamel weer tot 22 personen.

Lia en Annie,
de Musjes

Zaterdag 19 mei door Patrick Raats

Ik lig nu in bed nadat ik rond 24.00 uur naar boven ben gegaan, dit alles nadat John met zijn '.....' (bekend bij de Redactie) geld heeft kunnen wisselen en nadat Gerrit de held van de avond was geweest. Ik natuurlijk de pilsjes had gedronken waar ik recht op had (of dacht te hebben, red.). Dit alles gebeurde nadat we nog met een aantal luitjes een avondwandeling over het romantische strand hadden gelopen. Hiervoor hebben we heerlijk met zijn alle boontjes met rijst gegeten. Vanavond voor het eten hebben we snel ons eigen opgefrist en deze keer geen Grote Karekiet gehoord of gezien, jammer!

Hiervoor waren we net aangekomen uit onze laatste locatie de Prunjepolder, hier hadden we veel gezien onder andere de Kleine Strandloper, de Bonte Strandloper, Zilverplevieren, Grote Sterns, Lepelaars en de Kleine Zilverreiger enz... Hiervoor kwamen we uit de Ouwerkerkse inlaag, hier hadden we de éérste Kleine Zilverreiger en de Grote Mantelmeeuw gescoord. Weer twee nieuwe op het lijstje. Maar de klapper van vandaag was toch wel de soort die veel 'STOF en KLAPPEN' heeft doen opwaaien. Dat

tijdens ons vogelen de voorbijgangers gewoon tegen elkaar aanrijden, omdat wij naar een hele mooie Zwarte Zeekoet aan het kijken waren. Die we met zijn alle maar met moeite gedetermineerd konden krijgen, maar samen lukt alles. Dit alles gebeurde natuurlijk nadat we in de Noord Bevelandse inlage hele mooie Zwartkopmeeuwen hadden gespot. Hier gebeurde het ook dat Peter en John smekend aan mijn voeten lagen om te zorgen dat ik dit verhaaltje in elkaar moest flansen dit alles beloofd met het eerder vermelde pilsje. Voordat beide heren aan mij vroegen om dit verhaaltje te schrijven zijn we natuurlijk eerste weg gereden bij 'ons Kasteel' en nadat we heerlijk hadden ontbeten en eindelijk al het gesnurk op onze kamer was geluwd. Zo nu kan ik eindelijk weer gaan slapen, morgen gaan we weer op pad.

Gegroet, de Boswachter uit Breda.

Oh ja, voor ik het nog vergeet dit waren dus de soorten van vandaag:

Aalscholver, Bergeend, Blauwe Reiger, Boerenzwaluw, Bontbekplevier, Bonte strandloper, Bruine Kiekendief, Buizerd, Dodaars, Ekster, Fazant, Fitis, Fuut, Gele Kwikstaart, Gierzwaluw, Grasmus, Graspieper, Grauwe Gans, Groenling, Groenpootruiter, Grote Mantelmeeuw, Grote Stern, Grutto, Holenduif, Houtduif, Huiszwaluw, Kauw, Kievit, Kleine karekiet, Kleine Strandloper, Kleine Zilverreiger, Kleine Mantelmeeuw, Kluut, Kneu, Knobbelzwaan, Kokmeeuw, Koolmees, Kraai, Krakeend, Kuifeend, Lepelaar, Meerkoet, Merel, Nijlgans, Pimpelmees, Rietgors, Rietzanger, Roodborst, Roodborsttapuit, Rosse Grutto, Rotgans, Scholekster, Slobeend, Smient, Sperwer, Spreeuw, Steenloper, Stormmeeuw, Tafeleend, Torenvalk, Tureluur, Turkse Tortel, Visdief, Gaai, Waterhoen, Watersnip, Wilde eend, Witte Kwikstaart, Zilvermeeuw, Zilverplevier, Zomertaling, Zwartkopmeeuw, Zwarte Zeekoet.

Zondag 20 mei door Peter Vlamings

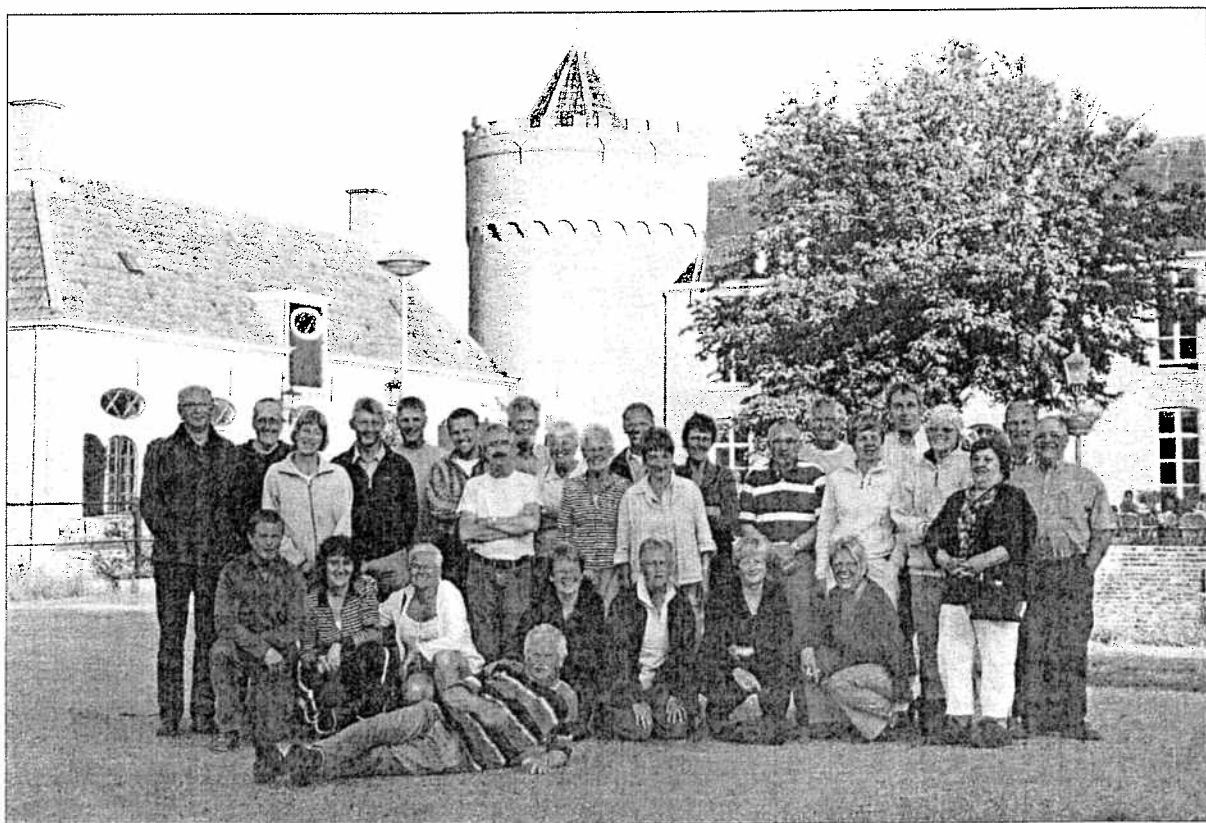
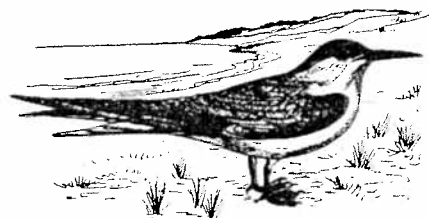
Het ontbijt kende als toetje een dankwoord van Lies Schoenmakers, die als stand-in van Liesbeth Verkaar en uit naam van de hele groep Peter Noy bedankte voor de organisatie. Het mooie weer, de magnifieke locatie en het enthousiasme van de deelnemers hebben volgens Lies bijgedragen aan het slagen van dit weekend. Daarna was het de beurt aan Peter die op zijn beurt ook iedereen bedankte voor de aanwezigheid, de gezelligheid en de bereidheid om gehoor te geven aan de dagelijkse huishoudelijke mededelingen om het verblijf in dit unieke onderkomen 'kasteel Westhove' tot een succes te maken. De mededeling dat hij het organiseren van dit soort weekends tot in lengte van dagen wil blijven doen werd met stormachtig gejuich ontvangen. Het duurde daarna nog een uur voordat iedereen zijn bagage gepakt had, de badges en de parkeerkaarten ingeleverd waren en Peter had uitgecheckt. Het kostte namelijk de nodige moeite om de leiding van Stayokay ervan te overtuigen dat de rekening eerst gecontroleerd moest worden en dat pas daarna het geld zou worden overgemaakt. Omdat de laatste dag van een vogelweekend een verkort programma kent, werd besloten om alleen de Koudekerksche Inlaag en de Prunjepolder te bezoeken. Bij de Prunjepolder zouden we dan twee stops maken, een aan de Slikweg en een aan de Inlaagweg. Na de eerste stop was er gelegenheid om in de Heerenkeet "koffie" te drinken.

Koudekerksche Inlaag

Net na tien uur parkeerden we bij de Plompetoren, die halverwege de Koudekerksche Inlaag staat. Bijzonder was een broedgeval van een Torenvalk in de nis van een raam aan de zuidzijde van de toren. Wanneer je boven op de toren stond, kon je hangend over de rand in het nest kijken en twee bruinegeklepte eieren zien liggen. Ondanks intensief speuren leverde het verblijf bij de toren geen nieuwe soorten op, maar wel deze bijzondere waarneming. Na nog even van het mooie weer genoten te hebben zijn we vertrokken naar de Slikweg voor de eerste stop bij de Prunjepolder.

Prunjepolder

Ook hier een bijzonder rijk vogelleven van soorten zoals Bergeend, Grauwe Gans, Kleine Zilverreiger, Kuifeend, Lepelaar, Scholekster, Tureluur, Zomertaling en exoten zoals Indische Gans en Nijlgans. De zin in koffie en de behoefte aan een sanitaire stop leidde ertoe dat we om twaalf uur bij de Heerenkeet arriveerden, waar we na een uur weer vertrokken om op de Inlaagweg te kijken naar de vogels in de Prunjepolder en naar de aan de zuidwestkant gelegen Flauwens- en Weversinlaag. De grote groep Grote Sterns die we al eerder in de Weversinlaag hadden waargenomen was er nog steeds al kregen we wel de indruk dat er al weer een aantal vertrokken was. Tussen de Grote Sterns zat ook een aantal Visdiefjes. Wanneer ze vlak bij elkaar zaten kon je goed het verschil in kleur en afmeting waarnemen. Af en toe vlogen de honderden Grote Sterns om onduidelijke redenen op om vervolgens weer terug te keren op het eiland. Het was ondertussen twee uur en het merendeel van de excursiegangers besloot naar huis te gaan. Na een niet al te emotioneel afscheid, morgen zien we elkaar waarschijnlijk weer bij de maandagmorgenwandeling of bij de avondwandeling op landgoed de Tongelaar, was ook deze excursie weer geschiedenis.

29 enthousiaste deelnemers aan de voorjaarsexcursie naar Zeeland

Vogelwaarnemingen excursie Zeeland door John Hermans

1. Aalscholver	38. Heggemus	75. Rotgans
2. Bergeend	39. Holeduif	76. Scholekster
3. Blauwe Reiger	40. Houtduif	77. Slobbeend
4. Boerenwaluw	41. Huismus	78. Smient
5. Bontbekplevier	42. Huiswaluw	79. Sperwer
6. Bonte Strandloper	43. Kanoet	80. Spotvogel
7. Boomkruiper	44. Kauw	81. Spreeuw
8. Boompieper	45. Kievit	82. Staartmees
9. Bosrietzanger	46. Kleine Karekiet	83. Steenloper
10. Bosuil	47. Kleine Strandloper	84. Stormmeeuw
11. Braamsluiper	48. Kleine Zilverreiger	85. Tafeleend
12. Brandgans	49. Kleine Mantelmeeuw	86. Tapuit
13. Bruine Kiekendief	50. Kluut	87. Tjiftjaf
14. Buizerd	51. Kneu	88. Torenvalk
15. Canadese Gans	52. Knobbelzwaan	89. Tuinfluiter
16. Dodaars	53. Koekoek	90. Tureluur
17. Dwergstern	54. Kokmeeuw	91. Turkse Tortel
18. Eider	55. Koolmees	92. Veldleeuwerik
19. Ekster	56. Krakeend	93. Vink
20. Fazant	57. Kuifeend	94. Visdiefje
21. Fitis	58. Lepelaar	95. Vlaamse Gaai
22. Fuut	59. Meerkoeft	96. Waterhoen
23. Gele Kwikstaart	60. Merel	97. Watersnip
24. Gierzwaluw	61. Nachtegaal	98. Wielewaal
25. Grasmus	62. Nijlgans	99. Wilde Eend
26. Graspieper	63. Oeverloper	100. Winterkoning
27. Grauwe Gans	64. Oeverwaluw	101. Witte Kwikstaart
28. Grauwe Vliegenvanger	65. Patrijs	102. Wulp
29. Groene Specht	66. Pimpelmees	103. Zanglijster
30. Groenling	67. Putter	104. Zilvermeeuw
31. Groenpootruiter	68. Regenwulp	105. Zilverplevier
32. Grote Bonte Specht	69. Rietgors	106. Zomertaling
33. Grote Karekiet	70. Rietzanger	107. Zomertortel
34. Grote Lijster	71. Ringmus	108. Zwartkop
35. Grote Mantelmeeuw	72. Roodborst	109. Zwarte Kraai
36. Grote Stern	73. Roodborsttapuit	110. Zwarte Zeekoet
37. Grutto	74. Rosse Grutto	111. Zwartkopmeeuw

Bruine Kiekendief

Publiekswandelingen Vogelwacht Uden in de lift

'Aantal gidsen neemt toe'

Het afgelopen voorjaar heeft de Vogelwacht twee publiekswandelingen gehouden, een in de Maashorst en een op Bedaf. Eén van de doelstellingen van Vogelwacht Uden is het enthousiasmeren van de mensen en het overbrengen van kennis en waardering voor de natuur en in het bijzonder de vogels. Gezien de enorme toestroom van mensen tijdens deze educatieve wandelingen kunnen we stellen dat er in een behoefte wordt voorzien. De meeste bezoekers komen heel gericht op deze publiekswandelingen af. "Ze komen van heinde en verre", vertelt een trotse coördinator Peter Noy. "Gelukkig dat de persberichten over het algemeen goed geplaatst worden, zodat onze regionale uitstraling goed tot uiting komt."

Tijdens de wandeling op Tweede Paasdag hebben zo'n 125 wandelaars genoten van de natuur op en rond Bedaf, een kleinschalig natuurgebied tussen Uden en Vorstenbosch. Tijdens de eerste wandeling in de Maashorst waren dat er honderd. Voor de club een ideale gelegenheid om op een informele manier waardering voor de natuur bij te brengen. Bijkomend voordeel is dat dergelijke wandelingen altijd weer nieuwe leden oplevert.

Gidsen

Sinds een jaar zijn we binnen de Vogelwacht wat nadrukkelijker de eigen leden aan het benaderen om 'acte de presence' te geven tijdens de publiekswandelingen. "Dit levert nu al goede resultaten op. Er waren de afgelopen keer al meer gidsen aanwezig, dan dat we gewend zijn. Ook junior gidsen die bij de meer ervaren vogelaars worden ingedeeld, werkt uitstekend. De drempel om wat aan het publiek te vertellen wordt daarmee duidelijk verlaagd. En 'twee weten meer dan een'. Bij grotere groepen is het zelfs verstandig om met enkele gidsen per groep rond te lopen. Dit omdat één gids niet in staat is om voor iedereen even goed verstaanbaar te zijn. Dit werkt erg stimulerend en geeft veel voldoening, voor zowel de gidsen als de wandelaars. Met een club van inmiddels 250 leden moet het mogelijk zijn om meer leden te stimuleren om naar de publiekswandelingen te komen", aldus Peter Noy.

Jeugd

Ook jeugdcoördinator Stijn van Gils kijkt tevreden terug op de laatste publiekswandeling. "We hebben zekere vijftien kinderen in de groep gehad. Ze vragen je het hemd van het lijf. Erg dankbaar om daar op een speelse manier tekst en uitleg aan te geven. Het feit dat wij altijd een wat kortere route lopen is gunstig omdat jongeren nu eenmaal geen route van ruim drie uur kunnen en willen lopen. Wij houden het dus wat compacter. Er zijn zelfs volwassenen die dat ook ambiëren", aldus een enthousiaste Stijn van Gils.

Voor het komende najaar zijn er twee publiekswandelingen ingepland (16 september en 4 november a.s.). Ook dan verwachten we weer een groot aantal leden, dat een actieve bijdrage willen leveren aan het gidsen van publiek in onze eigen Maashorst. Het vrijblijvende karakter willen we iets meer loslaten. Doe mee, neem je verantwoordelijkheid (zet de wekker op acht uur) en laat je zien tijdens een of meer publiekswandelingen. Het aanwezige publiek is je daar heel dankbaar voor, zeker weten!

Tot in het najaar,

Peter Noy
(Coördinator Publiekswandelingen)

Excursie Sallandse Heuvelrug

Deze excursie (22 april 2007) stond bij mij al sinds het uitkomen van de jaarkalender in mijn agenda. Ik moest en ik zou mee naar de Sallandse Heuvelrug. De Sallandse Heuvelrug is namelijk de enige plek in Nederland waar nog Korhoenders broeden. In de rest van Nederland (onder andere in de Groote Peel) is de populatie al enige tijd uitgestorven.

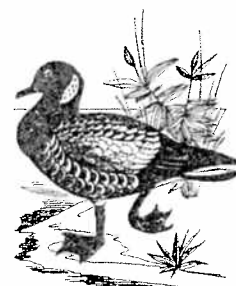
Op het programma stond om vijf uur vertrekken en dat leek me heel verstandig, omdat de Korhoenders net als de meeste vogels 's morgens vroeg het meest actief zijn. Zo stonden we dus met dertien mannen en vrouwen om vijf uur bij de Groenhoeve. Snel allemaal in de auto's stappen en vertrekken maar. Het was al ruim licht toen we bij het Bezoekerscentrum aankwamen en we aan de wandeling door het bos naar de heide begonnen. Er is een kortere route naar de Korhoenders, maar met zo'n wandeling door het bos pak je al gauw wat meer soorten mee. Zo hadden we met de heen en terug wandeling alle mogelijke mezen gezien of gehoord! Toen we op de Heuvelrug aankwamen, hoorden we in de verte al een roepende Korhoen. Zo, dat was dan al gelukt! We stapten stevig door om de beste plek te bemachtigen. Daar hebben we snel de telescoop opgezet en al heel gauw hadden we er mooi een in beeld. Voor de verrekijker te ver, maar met de telescoop fraai te zien. Twee keer kwam er een Korhoen langs vliegen en dan kan je ze pas mooi zien! We hebben hier ruim anderhalf uur gekeken en we hebben ook nog mooi een groepje van vier Beflijsters kunnen zien. Toen we terug wilden lopen naar de auto's kwam er plots nog een Korhoenmannetje op vijftien meter afstand in een boompje zitten!! Helaas maar voor korte duur, maar in die korte tijd toch nog prachtig kunnen zien!! We hebben bij de auto's even gepauzeerd en de aanwezige Glanskoppen, Zwartkoppen en Zanglijsters werden uitgebreid gefotografeerd. Hierna vertrokken we naar de Oostvaardersplassen.

We reden de Flevopolder binnen bij Dronten en bij de Vossemeerplaten was onze eerste stop. De Vossemeerplaten is een mooi gebied voor steltlopers en meeuwen. Toen wij er waren, zaten er dan ook ongeveer honderdvijftig Kluten (ook baltsend en parend, een prachtig gezicht!), Ook zaten er twintig Dwergmeeuwen en nog wat algemenere meeuwen en steltloperij. Van de eenden waren de zeven Zomertalingen, welgeteld zes mannen in prachtkleed en een vrouw, het leukst. In en op de Vossemeerplaten worden vaak Visarenden en Reuzensternen gezien, maar zoveel geluk hadden we vandaag niet. Even verderop in het Ketelmeer, zagen we de eerste Zwarte Stern en Visdiefjes van het jaar. Zij hebben een lange reis vanuit Afrika achter de rug en komen hier broeden en aansterken. Ze waren dan ook druk aan het foerageren. We reden door naar een voor ons bekende telpost: 'Telpost Kamperhoek'. Deze telpost heeft geologisch gezien een goede ligging voor vogeltrek en ze staan hier dan ook bijna dagelijks het hele jaar door te tellen. Enkele Visarenden, wat Wouwen en Zwartkopmeeuwen zijn bijna dagelijkse telsoorten. Helaas, de korte tijd dat wij er waren vlogen er alleen maar Graspiepers, Boompiepers en een enkele Regenwulp. Toy, Jan en Teun waren de dag ervoor al in de Flevopolder geweest en wisten dus precies de plekken waar het leuk was. Zo hadden ze een secundaire weg ontdekt langs de dijk, waar heel veel zangertjes zaten, voornamelijk Fitissen. Toen wij er waren floten er inderdaad enkele honderden Fitissen! Gelukkig hoorden we niet alleen deze soort, maar ook enkele Nachtegalen, een Koekoek, Braamsluiper, Tuinfluiter en veel Zwartkoppen.

Tot slot reden we naar de echte Oostvaardersplassen. We waren er bijna toen mijn oog plots viel op een interessante roofvogel. Ik keek even goed, zag de lichte hand en riep meteen 'WOUW'!! We stopten direct en zagen dat het een fraaie Rode Wouw was. Een mooie roofvogel met een opvallende gevorkte staart.

Tijdens deze kleine pauze hoorden we ook nog een Snor roepen. Vervolgens liepen we naar Wigbels Eiland. Dit is een redelijk onbekende kijkhut, maar zeer de moeite waard. Vooral omdat je op de weg naar deze kijkhut veel vogels kan zien en horen zoals Rietzangers, Blauwborsten, Rietgorzen, Waterral en andere vogels. Verder is deze hut mooi omdat je dicht op het water zit en dus meer kan zien. Ditzelfde water kun je ook bekijken vanaf de Kleine Praambult, maar dan veel verder weg. Er zaten enkele Wintertalingen, Smienten, Slobeenden, Krakeenden en Pijlstaarten. Aan steltlopers was het ook interessant, er zaten Zwarte Ruiters, Oeverlopers, Witgatjes, Tureluurs, Grutto's, Kemphanen en Kleine Plevieren. Op de achtergrond zaten nog ruim duizend Brandganzen te rusten voor hun lange tocht naar het hoge noorden. Helaas konden we de broedende Zeearend hier niet vinden. Het was wel een gelukje dat we achter de kijkhut door, een mooie man Beflijster zagen overvliegen. Nou ja, we, ik bedoel eigenlijk een enkeling van de groep. Tot slot hebben we het 'Trekvogelgraslandje' bezocht. Ra, ra waarom zou dit veldje zo heten?? Tja, dat hoeft ik niet uit te leggen, maar zoals de naam al zegt, zaten er veel trekvogels en niet de minst leuke: Bosruiter, Witgatje, Groenpootruiter, Watersnip, Kleine Plevier en een Gele Kwikstaart. Iedereen was moe. Peter van de Braak was naar eigen zeggen 'helemaal kapot' en dus hebben we besloten om moe, maar met een daglijst van 114 soorten naar huis te gaan (recordaantal op een eendaagse Vogelwacht excursie!). Het was zeer geslaagd en zeker voor herhaling vatbaar!

Thijs Fijen

Opsomming van de vogels van 22 april 2007

1 Aalscholver	29 Groenling	57 Koolmees	85 Sperwer
2 Appelvink	30 Groenpootruiter	58 Korhoen	86 Spreeuw
3 Beflijster	31 Grote Bonte Specht	59 Krakeend	87 Staartmees
4 Bergeend	32 Grote Canadese Gans	60 Kuifeend	88 Stormmeeuw
5 Blauwborst	33 Grote Gele Kwikstaart	61 Kuifmees	89 Tafeleend
6 Blauwe Reiger	34 Grote Lijster	62 Lepelaar	90 Tapuit
7 Boerenzwaluw	35 Grote Mantelmeeuw	63 Matkop	91 Tjiftjaf
8 Boomklever	36 Grote Zilverreiger	64 Meerkoet	92 Torenvalk
9 Boomkruiper	37 Grutto	65 Merel	93 Tuinfluiter
10 Boompieper	38 Heggenmus	66 Nachtegaal	94 Tureluur
11 Bosruiter	39 Holenduif	67 Nijlgans	95 Turkse Tortel
12 Braamsluiper	40 Houtduif	68 Oeverloper	96 Veldleeuwerik
13 Brandgans	41 Huismus	69 Oeverzwaluw	97 Vink
14 Bruine Kiekendief	42 Huiszwaluw	70 Ooievaar	98 Visdief
15 Buizerd	43 Indische Gans	71 Pijlstaart	99 Waterhoen
16 Dodaars	44 Kauw	72 Pimpelmees	100 Watersnip
17 Dwergmeeuw	45 Kemphaan	73 Putter	101 Wilde Eend
18 Ekster	46 Kievit	74 Regenwulp	102 Winterkoning
19 Fazant	47 Kleine Bonte Specht	75 Rietgors	103 Wintertaling
20 Fitis	48 Kleine Karekiet	76 Rietzanger	104 Witgat
21 Fuut	49 Kleine Mantelmeeuw	77 Rode Wouw	105 Witte Kwikstaart
22 Gaai	50 Kleine Plevier	78 Roek	106 Wulp
23 Geelgors	51 Kluut	79 Roodborst	107 Zanglijster
24 Gele Kwikstaart	52 Kneu	80 Roodborsttapuit	108 Zilvermeeuw
25 Glanskop	53 Knobbelzwaan	81 Scholekster	111 Zwarte Mees
26 Goudhaan	54 Koekoek	82 Slobeend	112 Zwarte Ruiter
27 Graspieper	55 Kokmeeuw	83 Smient	113 Zwarte Stern
28 Grauwe Gans	56 Kolgans	84 Snor	114 Zwartkop

Bijzondere Waarnemingen

Hallo allemaal, hierbij een greep uit de bijzondere waarnemingen van 1 maart 2007 tot en met eind mei 2007. Een aantal typische voorjaarsgasten zijn ook dit voorjaar gezien. Voor de Kraanvogeltrek stond de wind dit jaar gunstig. Diverse vogelaars hebben groepen gezien tot een grootte van zelfs zesentwintig exemplaren. Helemaal heb ik deze gemist. De Visarend is ook enkele keren waargenomen, zelfs bij een lid vanuit zijn tuin gezien. In het begrazingsgebied is er een exemplaar even ter plekke geweest. Deze Visarend heeft een klein uurtje in een boom gezeten, alvorens hij weer vertrokken is. Ook de ijsvogelwaarnemingen zijn dit jaar goed vertegenwoordigd. Dankzij de zachte winters doet deze soort het goed. Wil je op de hoogte blijven van alle waarnemingen kijk regelmatig op onze site;

www.vogelwachtuden.nl/waarnemingen

Groeten, Peter van de Braak (Inventarisatiewerkgroep), e-mail: petervandeBraak@hetnet.nl

Datum:	Aant:	Soort:	Locatie:	Waarnemer:
03-3-2007	26	Kraanvogel	Vorstenbosch	Teun van Kessel
03-3-2007	1	Klapekster	Kanonsberg	Ralph Smits
03-3-2007	1 man	Blauwe Kiekendief	Maashorst - Telpost	Toy Janssen
03-3-2007	26	Kraanvogel	Maashorst	Jan Verhoeven
10-3-2007	1	Ijsvogel	Kleuter	Peter van de Braak
11-3-2007	1	Zwartkopmeeuw	Dinther - Waterzuivering	Thijs Fijen
11-3-2007	1	Zwarte Wouw	Leijgraaf - Vorstenbosch	Teun van Kessel
14-3-2007	1	Ijsvogel	Veghel - Schil en de Punt	William van der Velden
16-3-2007	1	Ijsvogel	Zeeland	Jos van der Wijst
25-3-2007	2	Ijsvogel	Melven	William van der Velden
26-3-2007	28	Kraanvogel	Uden, Zoggel	Jan Willem Hermans
28-3-2007	2	Casarca	Veghel	Thijs Fijen
28-3-2007	1	Klapekster	Maashorst - 3 Vennen	Steeff van Lith
30-3-2007	1	Ooievaar	Veghel - Het Ham, de Aa	Carel van der Sanden
31-3-2007	1	Ijsvogel	Hofmans Plassen	Leo Ballering
31-3-2007	1 vr	Blauwe Kiekendief	Maashorst - Telpost	Gerard van Aalst
01-4-2007	1	Ooievaar	A50 - Veghel noord	William van der Velden
01-4-2007	1	Waterpieper	Maashorst - Grensweg	Peter van de Braak
02-4-2007	2	Ooievaar	Uden, Bogerd/Vijfhuizen	Harrie Rutten
02-4-2007	1 man	Blauwborst	Grensweg	Carel van der Sanden
04-4-2007	2	Zomertaling	Bedafse Bergen	Teun van Kessel
05-4-2007	5	Ooievaar	Vorstenbosch	Teun van Kessel
08-4-2007	1	Rode Wouw	Nistelrode	Steeff van Lith
09-4-2007	4	Regenwulp	Veghel - Herteweide	Peter Vlamings
13-4-2007	1	Bokje	Bedafse Bergen	Thijs Fijen
13-4-2007	1	Visarend	Maashorst	Jan Verhoeven
13-4-2007	6	Beflijster	Maashorst - Telpost	Gerard van Aalst
13-4-2007	1	Zwarte Ooievaar	Maashorst - Telpost	Gerard van Aalst
23-4-2007	1	Bokje	Maashorst	Jan Verhoeven
25-4-2007	1	Visarend	Erp - Tolstraat	Carel van der Sanden
26-4-2007	1 man	Nachtegaal	Veghel - De Dubbelen	William vd Velden
27-4-2007	1 man	Grauwe Kiekendief	Maashorst - Telpost	Gerard van Aalst
03-5-2007	1	Ijsvogel	Leijgraaf - Vorstenbosch	Teun van Kessel
04-5-2007	1	Visarend	Vorstenbosch	Teun van Kessel
13-5-2007	1 man	Nachtegaal	Hofmans Plassen	Leo Ballering
14-5-2007	1	Zwarte Wouw	Maashorst - Telpost	Henk van den Acker
17-5-2007	1	Rode Wouw	Heesch	Berry Setton
20-5-2007	1	Raaf	Uden	Ellen en Ron van Rossum
20-5-2007	3	Wespendief	Maashorst	Peter van de Braak

Roofvogelshow, nee bedankt

Je ziet de laatste tijd steeds meer roofvogelshows. Valkeniers die met dag- en nachtroofvogels allerlei 'kunstjes' vertonen voor het grote publiek. Met dit artikel wil ik iedereen aan het denken zetten voordat men hier geld in steekt.

Dag- en nachtroofvogels zijn prachtige vogels die tot de verbeelding spreken. Ogenschijnlijk worden ze door niemand bedreigd. Ze staan bovenaan de voedselpiramide. Er is toch echter één soort die heer en meester moet zijn van deze majestueuze vogels en dat is de mens. De valkeniersbedrijfjes schieten als paddestoelen uit de grond, mede door de slechte wetgeving die we nu hebben. Het aantal vogels dat in de kooi gehouden mag worden is volkomen vrij gegeven, met alle gevolgen van dien. Deze kooivogels worden zogenaamd gefokt, waardoor ze een legale status hebben. Helaas wijst de praktijk uit, dat veel vogels via allerlei trucjes uit het wild geroofd worden. Zo ook bij dag- en nachtroofvogels. Het is makkelijker om ze te roven dan in de kooi proberen groot te krijgen. Nog steeds, ook in ons gebied, zijn bewoonde horsten opeens leeg of worden nestkasten van Steenuil, Kerkuil, Bosuil en Torenvalk leeggeroofd. Dit kunnen allerlei lieden zijn die hier baat bij hebben. Eén groep is zeker de valkeniersgroep. Om deze dure hobby of beroep te kunnen bekostigen verhuurt zich deze groep. Kijk maar eens op Internet, ze zijn te huur voor feestjes, braderieën, bedrijfsuitjes tot zelfs kinderfeestjes toe. Helaas worden vaak jeugdgroepen in de verleiding gebracht om een valkenier in te schakelen. Onwetende personen vinden het prachtig om de aangeleerde kunstjes te bekijken. Menigeen wil ook zo'n vogel aanschaffen, met alle ellende van dien. De vraag neemt toe, waardoor de kans om wilde exemplaren te roven groter wordt. Hier gaat dik geld om!! Roofvogels zijn door hun aard en levenswijze ongeschikt om in gevangenschap gehouden te worden. Ze hebben veel ruimte nodig en dienen veel te vliegen om verenkleed en conditie op peil te houden. De optredende roofvogels worden voor de voorstelling hongerig gehouden. Ze gaan dan enorm krijzen (voedsel bedelen). Hierdoor wordt de kans op ontsnapping verkleind. Toch ontsnappen er nog vaak exemplaren, die door hun onnatuurlijk aangeleerd gedrag ten dode zijn opgeschreven in de natuur. Van nature hebben wilde vogels en zeker roofvogels een schuw gedrag. Ze proberen mensen te ontlopen. Bij een braderie, waar horden mensen om zo'n dier staan, schieten deze spontaan in de stress. Vaak wordt er geshowd met de Kerkuil. Dit is een nachtroofvogel, die al niet gewend is om overdag actief te zijn. Vogels worden vaak uren in de hete zon geshowd. Let eens op hun verenkleed, dat ziet er vaak niet gezond uit. Kortom, vogels 'spotten' in de vrije natuur is moeilijker, maar daardoor wel leuker. Het verrassingseffect om een dag- of nachtroofvogel tegen te komen is boeiender, dan om naar zo'n braderie te gaan. Wil je iets van de leefwijze ervaren, kijk dan naar de vele webcamera's die er zijn en je alle facetten laten zien. Denk hierbij aan 'onze eigen' Kerkuilen die via onze site te volgen zijn, maar ook Slechtvalken, Zeearenden, Torenvalken, Steenuilen e.d. zijn te bewonderen zonder ze te verstoren. Laten we zuinig zijn en met bewondering kijken naar deze dieren en niet opsluiten als circusartiesten in trieste hokken.

Slechtvalk

(getekend door Wim Janssen)

Jan-Willem Hermans

Het vogelasiel in Someren

Wanneer er een zieke of gewonde vogel wordt gevonden, wordt deze meestal naar het vogelasiel in Someren gebracht. Onze vereniging sponsort deze Stichting met € 0,50 per lid per jaar. Dit betekent dat we in 2006 € 115,- naar hen hebben overgemaakt. Voor 2007 zou dat al € 125,- worden, omdat we nu tweehonderdvijftig leden hebben. Het asiel is ons er erg dankbaar voor en stuurt ons ieder jaar een bedankbrief met een overzicht, waarvan hieronder een korte impressie.

Geschiedenis

Dit vogelasiel is ontstaan in 1980 en was toen in Asten gevestigd. In 2005 is het vijftienvijftigjarige bestaan gevierd. Sinds 1981 heeft het asiel zijn vaste stek op het huidige adres in Someren. Jarenlang hebben ze lezingen, rondleidingen en andere educatieve zaken verzorgd en hierdoor heeft het asiel een regionale bekendheid opgebouwd. Velen hebben de weg naar het asiel gevonden, met als direct gevolg de officiële erkenning door Vogelbescherming Nederland in augustus 1995. Hierdoor groeide het aantal te revalideren vogels en wel zodanig dat zij genoodzaakt waren flink uit te breiden. Ze beschikken nu over een diapresentatieruimte voor vijftig personen en zeven prachtige hokken voor opvang van zieke vogels. Buiten staan nog eens eenentwintig hokken voor opvang. Tevens is er ruimte waar grote vogels vleugeloefeningen kunnen doen, voor ze vrij gelaten worden.

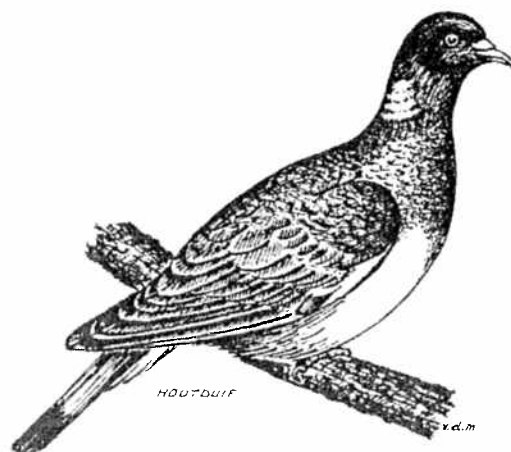
Doelstelling

De doelstelling van het asiel is in eerste instantie het behandelen van zieke en/of gewonde vogels. Ze houden ook contact met personen en instellingen die een soortgelijk doel nastreven. Door middel van propaganda en publicaties willen ze meer bekendheid krijgen, zodat de weg naar het asiel gemakkelijk gevonden wordt. Verder geven ze informatie aan particulieren, scholen, verenigingen en andere instanties. Er is ook een soort winkel, waar je nestkasten en aanverwante zaken kunt kopen.

Werkwijze

Als een zieke of gewonde vogel binnen wordt gebracht, wordt deze eerst geregistreerd en dan in een 'ziekenkooi' geplaatst. Als het nodig is, krijgt de vogel medicijnen. Als de verwondingen niet ernstig zijn, kan de vogel in een buitenhok. De binnenhokken en buitenhokken zijn zodanig ingericht, dat men de vogel wel van buitenaf kan zien, maar de vogel zelf kan niet zien wat er buiten het hok gebeurt. Dit wordt gedaan om hem niet aan mensen te laten wennen. Hij moet per slot van rekening na herstel zichzelf weer in de vrije natuur kunnen handhaven. In de regel blijven de vogels ongeveer twee tot drie weken in het asiel, wanneer nodig eventueel langer. Pas bij volledig herstel zal de vogel vrijgelaten worden.

Wanneer de vogel dusdanig hersteld is van zijn ziekte of verwonding, breekt het moment aan dat hij in vrijheid kan worden gesteld. Dit is het hoogtepunt van de medewerkers en vrijwilligers. De ervaringscijfers van de afgelopen jaren van het asiel tonen het volgende beeld: van alle tot nu toe binnengekomen zieke of gewonde vogels zijn er tussen de zestig en vijftenzestig procent in vrijheid gesteld. Voor de Stichting is dit steeds weer de prikkel om door te blijven gaan. Er worden ook dode vogels gebracht of vogels sterven soms kort na aankomst en af en toe lijdt het dier zo erg, dat euthanasie nodig is. Hiervoor wordt contact onderhouden met plaatselijke dierenartsen.

Het jaaroverzicht van 2006

Soort	Dood of dood gebracht	Euthanasie	Losgelaten	Elders	Aanwezig	Totaal
Roofvogels	55	6	120	1	23	206
Watervogels	116	22	246	5	19	408
Zangvogels	38		691			729
Overige vogels	253	49	637	189	58	1186
Overige dieren	174	5	153	105	17	455
Totaal	636	82	1847	300	117	2.984

Bij 'overige dieren' kun je denken aan: konijn, haas, mol, ree, egel, das of cavia. Bij de 'overige vogels' springen de Turkse Tortel en de Houtduif er uit. Bij de 'roofvogels' staat de Buizerd bovenaan, bij de 'zangvogels' de Vink en bij de 'watervogels' de Wilde Eend, gevolgd door de Blauwe Reiger.

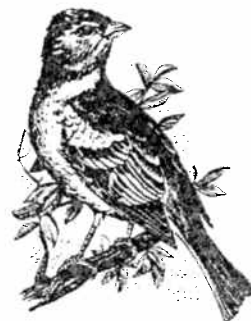
De adresgegevens:

Vogelasiel Someren, Boerenkamplaan 32 (5712 AE) Someren.

Telefoon: 0493-493564, website: www.vogelasiel-someren.nl

Informatie: info@vogelasiel-someren.nl

Het vogelasiel is dagelijks te bezoeken tussen 09.00 uur en 20.00 uur, groepen graag op afspraak.

Liesbeth Verkaar

Bezinning en een wens

Het iedere dag verzorgen van vogels en dieren die men gerust milieuslachtoffers mag noemen, heeft niets te maken met sentiment.

Peter Scott (een beroemd natuurbeschermer) heeft eens gezegd: 'Het helpen van dieren in nood is geen uiting van overgevoeligheid, maar van normale bewogenheid, die de mens er toe brengt hulp aan vogels te bieden'.

Wel geeft dit werk bezinning op het kwetsbare evenwicht dat is ontstaan. Want uiteindelijk leven we tussen levensvormen, die ons bestaan uitmaken.

Flora en fauna (waarin de vogels een belangrijke rol spelen) zorgen samen voor een geweldig decor, waartegen de mens een onuitputtelijke bron van levensgenot en vreugde vindt.

Het voortbestaan van die natuurlijke rijkdom is alleen mogelijk, wanneer de mens beseft, dat hij alleen zal kunnen leven als hij zich afhankelijk weet van datgene wat hem in staat stelt om te leven.

Kinderen mogen, wanneer zij de zaadpluisjes van een paardebloem wegblazen, een wens doen. Laten wij voor deze kinderen wensen en eraan meewerken, dat die schepping behouden blijft.

Douwe en Griet Miedema

Uit: Titel boek; 'Een vogel zit niet in het ziekenfonds'. Uitgever; 'Friese Pers Boekerij B.V. - Leeuwarden (1991).

Vogel onder de loep... 'de Koekoek'

Vorige week was ik bij de Raam in Escharen en opeens hoorden we een geluid wat echt bij het begin van de zomer hoort voor mijn idee: 'koekoek, koekoek, koekoek'. Even later zagen we hem vlak voor ons doorvliegen op zoek naar zijn soortgenoot die een stuk verderop duidelijk hoorbaar aanwezig was. Deze keer een echte zomervogel, 'de Koekoek' zoals al wel duidelijk was. Een vogel die bij iedereen wel tot de verbeelding spreekt en één van de weinige vogels die de gemiddelde Nederlander aan het geluid kan herkennen.

De bij ons voorkomende Koekoek is 32 tot 34 centimeter groot, heeft een wit met donkergrijs gestreepte onderkant en een grijze kop en hals en een grijsbruine rug. De poten, de snavel en ogen zijn geel gekleurd. De snavel is licht gekromd. Hij heeft een lange staart en puntige vleugels en hij wordt in de vlucht soms verward met de Sperwer, die echter brede afgeronde vleugels heeft. Vroeger dacht men wel dat de Koekoek in de winter veranderde in een Sperwer! Hij heeft een luide klinkende roep waaraan hij zijn naam dankt. De Koekoek komt vooral voor in parkachtig en open landschap. Vaak is hij al roepend boven in een boom terug te vinden. Ook in de vlucht laat de Koekoek zijn karakteristieke geluid horen naast een soort krassend geluid wat alleen te horen is als je er dicht bij bent.

Koekoeken eten insecten en vooral insectenlarven, maar ook wormen, spinnen en duizendpoten. Ook eten ze kevers, vliegen, waterjuffers, vlinders en motten, waaronder vaak die soorten die schadelijk zijn voor de landbouw, zoals meikevers, koolwitjes en draadwormen. In het bijzonder lusten ze graag harige en vergiftigde rupsen, ook die van de beervlinder, die meestal door de andere vogels met rust worden gelaten. Vanaf de oudheid weet men dat de Koekoek niet zelf een nest bouwt, maar zijn eieren legt in de nesten van andere vogels. Het koekoeksvrouwtje let

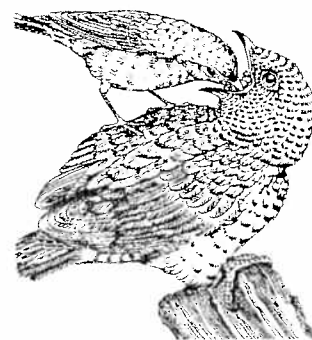

scherp op kleine vogels die hun nest aan het bouwen zijn. Als het nest klaar is en de van niets bewuste aanstaande pleegmoeder er een ei in heeft gelegd, zorgt de Koekoek ervoor in de buurt te zijn. Op een moment dat het nest onbewaakt is, steelt de Koekoek er een ei uit en eet dit zelf op of ze laat het stuk vallen, waarna ze voor dit ei in de plaats snel haar eigen ei in het 'waardnest' legt. Koekoekseieren treft men soms aan in de overkapte nesten van fitissen. Vroeger dacht men dat de Koekoek haar ei op de grond legde en het daarna in de snavel naar het nest bracht. Maar het is nu bekend dat ze haar lichaam tegen het nest drukt en het ei door de nestopening heen werpt. Uit waarnemingen weet men dat legsels met een Koekoeksei vaker in de

steek worden gelaten dan normale legsels, maar meestal wordt het Koekoeksei geaccepteerd. Het komt uit na ruim twaalf dagen broeden. Het Koekoeksjong komt vaak eerder uit het ei dan zijn nestgenoten en buit dit uit door alles wat zich in het nest bevindt naar buiten te gooien.

Waarschijnlijk heeft de Koekoek speciaal aan deze gewoonte zijn slechte naam te danken. De kleine Koekoek weet zich zo te manoeuvreren, dat hij op de bodem van het nest terecht komt en alles wat zich in het nest bevindt laadt hij tussen beide vleugels op zijn rug. Dan klimt de parasiet ruggelings tegen de nestwand omhoog en werpt zijn last met een laatste beweging op de nestrand of daar overheen. Als twee vrouwelijke Koekoeken in één en hetzelfde gebied hun praktijken uitoefenen, kan het voorkomen dat in een nest twee Koekoekseieren liggen. De kleine Koekoeken proberen een tijdje elkaar het nest uit te werken, maar na een paar dagen is de uitwerpdrijf bekoeld en groeien beide Koekoekjes samen op. Vaak krijgen de nestgenoten te weinig voedsel en sterven van de honger. Na drie weken verlaat de jonge Koekoek het nest.

De pleegouders voeren het nog steeds en moeten vaak op zijn rug gaan zitten om de insecten in de gapende bek te laten vallen. Uit een onderzoek van broedsels die een Koekoeksei bevatten, bleek dat het Koekoeksei dikwijls sterk lijkt op de eieren van zijn pleegouders. Hierdoor laten de pleegouders misschien het nest minder gauw in de steek. Ook bleek dat in ieder gebied de Koekoek bepaalde waardenesten vaker gebruikt dan andere. Onze Koekoek heeft zeker vijftien tot twintig verschillende typen eieren, maar ieder wijfje legt haar leven lang hetzelfde type. Ze probeert in de regel haar eieren te leggen in de nesten van de vogelsoort die haar zelf heeft grootgebracht. Vindt ze haar waardvogel niet terug, dan kan ze bij andere kleine vogels gaan leggen. Zo valt het te verklaren waarom men in een nest soms een Koekoeksei aantreft dat sterk afwijkt van de eieren van de waardvogel, hoewel hiervoor ook andere verklaringen mogelijk zijn.

Veel Koekoeken leggen tijdens de trek duizenden kilometers af op hun weg van de tropen naar de gematigde streken. Koekoeken trekken hier weg en ook wel door ons land heen van juli tot half september; iedere vogel vliegt op zijn eigen houtje naar tropisch Afrika. De Koekoeken keren terug van begin april tot diep in mei. Het is een raadsel hoe de vogels over deze afstanden de weg vinden, vooral als men weet dat de jonge vogels al enkele weken na de volwassen vogels het broedgebied verlaten. Dit levert een overduidelijk bewijs dat de trekneiging, het navigatievermogen en de kennis van de route overgeërfd zijn, want de mogelijkheid dat de jonge Koekoeken dit van hun ouders leren is uitgesloten. *

Al met al een erg interessante soort die het opzoeken en observeren meer dan waard is.

Pedro van den Acker

MUS (Meetnet Urbane Soorten)

Na een enthousiaste oproep van Leo Ballering in het vorige Bruujsel heb ik me aangemeld voor dit vogeltelproject van SOVON. Zoals jullie zelf ook hebben kunnen lezen gaat het om het tellen van vogels in het 'stedelijk gebied'. Dit betekent dus het tellen van vogels net zoals er al veel gedaan wordt binnen onze club, maar deze keer niet in een natuurgebied maar gewoon in je eigen woonwijk.

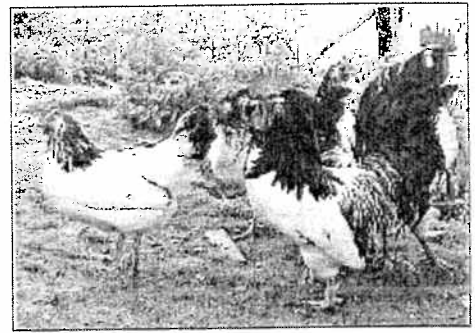
Wij hebben de vogels geteld in postcodegebied 5403 in Uden. Door SOVON zijn er twaalf willekeurige telpunten aangegeven waar we steeds op elk punt vijf minuten moesten tellen. De eerste twee tellingen hebben we inmiddels achter de rug. Dat waren de tellingen bij zonsopkomst. De eerste telling hadden we 25 verschillende soorten, de tweede telling waren dat 31 soorten. En dat viel me eigenlijk niet tegen. In een gewone woonwijk tussen de huizen en in de parken. Een paar mooie soorten zijn: Boerenzwaluw, Boomklever, Boomkruiper, Gaai, Goudhaantje, Groenling, Holenduif en Zwartkop.

Nu gaan we nog één telling 's avonds doen, voor zonsondergang. En dan zit ons telproject er alweer op voor dit jaar. Volgend jaar tellen we weer hetzelfde gebiedje. En mocht je dit ook leuk vinden, alle andere postcodegebieden in Uden zijn nog vrij. Het voordeel van deze telling is dat je niet zoveel verschillende vogels hoeft te kennen, dus ook de minder ervaren leden kunnen hieraan meedoen!

Jolanda Rutten

Excursie Vogelwacht naar 'De Mortelen'

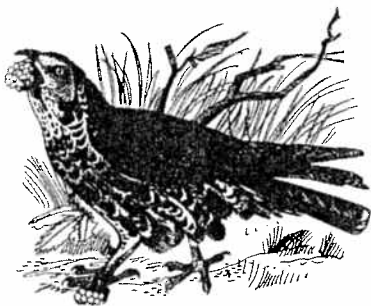
Zondagochtend (25 maart 2007), kwart voor negen, tref ik mijn mede leden van de excursie op de parkeerplaats van Natuurmonumenten. Ik ben koud uit de wagen of ik krijg het verzoek om een verslag van deze excursie te maken. Mark Poulussen zal de soorten noteren. De vraag of we de kippen die in een ren zaten ook moesten tellen, werd met hilariteit ontvangen. Men vroeg zich wel af wat voor kippenras het was. Volgens de experts was het Lakenvelder kippenras. Zie foto:

De Mortelen is een prachtig kleinschalig coulisselandschap dat al dateert van de twaalfde eeuw. Er is een grote afwisseling van bossen, bosjes, houtwallen, boomrijen, weiljes en akkertjes. In de bloemrijke graslanden staan soorten als knolsteenbreek en koekoeksbloem, in de schraalste zelfs brede en gevlekte orchis en Spaanse ruiter. Het oude 'boerengebruiksbos' wordt kleinschalig beheerd (periodiek gekapt), wat gunstig uitpakt voor planten als slanke sleutelbloem en eenbes en voor vlinders als gehakelde aurelia en kleine ijsvogelvlinder. Een deel van de bospaden wordt daartoe zelfs jaarlijks gemaaid, waarna het maaisel wordt afgevoerd. De Mortelen vormt het hart van het 'Groene Woud', een provinciaal plan om te komen tot één samenhangend natuurgebied dat zich uitstrekt van de Oisterwijkse Vennen via de Kampina tot en met de Geelders. De oprichting van zo'n groot samenhangend gebied, inclusief bufferzone zeventienduizend hectare, is een bittere noodzaak in de snel verstedelijkende driehoek Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Tilburg.

De Mortelen is een historisch cultuurlandschap ten zuidwesten van Boxtel. Het maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur, dit is de ruggengraat van het Natuurbeleidsplan om de verarming van de Nederlandse natuur tot staan te brengen. De Mortelen, Banisveld en de Kampina maken hier deel van uit.

Tijdens de excursie blijkt dat de grond zeer nat is. De bodem bestaat uit Gooreerdgronden deze zijn over algemeen zeer humeus tot venig en bestaat uit leemarm en zwak lemig, fijn zand.

Dankzij vele microgradiënten en een langdurig extensief en kleinschalig beheer is de Mortelen een zeer soortenrijk gebied geworden. De graslanden behoren, afhankelijk van het beheer, tot het dotterbloemverbond: wateraardbei, brede orchis, dotterbloem, veelbloemige veldbies, pijptorkruiden adderwortel zijn enkel planten die in dit verbond thuishoren. De kleine bosjes geven een divers beeld te zien: vochtig berken-zomereikenbos, vogelkers elzenbroekbos.

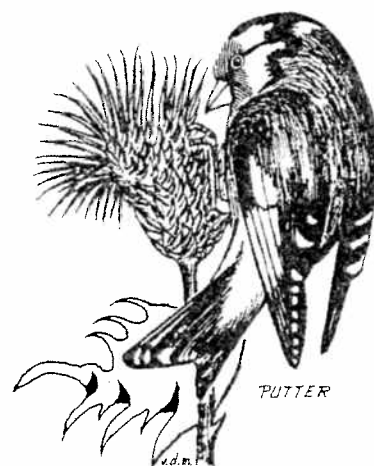
Broedvogels

Inherent aan het landschapstype ligt in de Mortelen het zwaartepunt met name op soorten van bossen, struwelen en graslanden. Enkele kenmerkende soorten zijn: Wespendif, Kwartelkoning, Houtsnip, Steenuil, Grauwe Vliegenvanger en Geelgors.

We gaan met zeventien man op stap. Mark krijgt de opdracht om de soorten die we tegenkomen te noteren. Als u na het lezen van dit verslag nog soorten mist dan verwijs ik u naar de inventarisatielijst van Mark.

Soorten die tijdens de excursie gezien of gehoord zijn:

• Zwarte Kraai	Turkse Tortel
• Vink	Pimpelmees
• Houtduif	Groene Specht
• Winterkoninkje	Merel
• Heggenmus	Roodborsttapuit (m/v)
• Roodborst	Wilde Eend
• Blauwe Reiger	Tjiftjaf
• Buizerd	Gaai
• Zanglijster	Koolmees
• Grote Bonte Specht	Kleine Bonte Specht
• Aalscholver	Grote Lijster
• Zwartkop	Putter
• Nijlgans	Staartmees
• Groenling	Kuifmees
• Boomklever	Matkop
• Boerenwaluw	Sperwer
• Keep	

Op het terras onder genot van een kop koffie en appeltaart, de kersenvla was helaas op, werden de volgende waarnemingen nog genoteerd:

• Witte Kwikstaart	Sperwer
• Buizerd	Goudhaantje (waarneming Peter)

Het was een gezellige en humorvolle excursie.

Ton Smits

Bijzondere waarnemingen van een nestkastelaar

Een nieuwe soort in onze nestkasten. Vanaf 1980 tot en met 2006, zolang de clubbladen van de Vogelwacht Uden uitgegeven zijn, zijn er nog nooit broedgevallen met succes waargenomen van Grote Bonte Spechten in nestkasten. In twee berkenblokken, die ik speciaal voor de Grote Bonte Spechten gemaakt heb, zijn respectievelijk acht en zes roomwitte eieren gelegd.

Op 24 mei jl. waren er nog respectievelijk twee en vijf grote, bijna vliegvlugge jongen met al het rood, wit en zwart in het verenpak over. Prachtig om te zien!

Lambert Verkuijlen

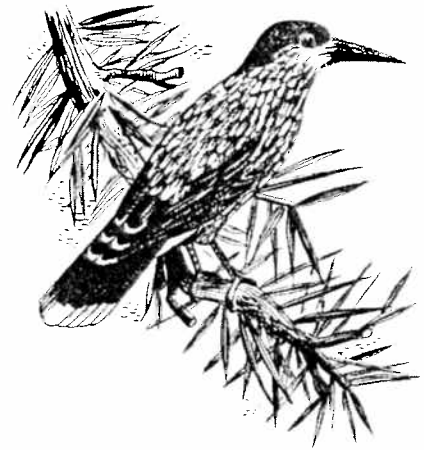
P.s.: Op 21 mei heeft John Hermans er foto's van gemaakt.
Groeten van de nestkastgroep Odiliapeel-Oost.

De Harde Notenkraker

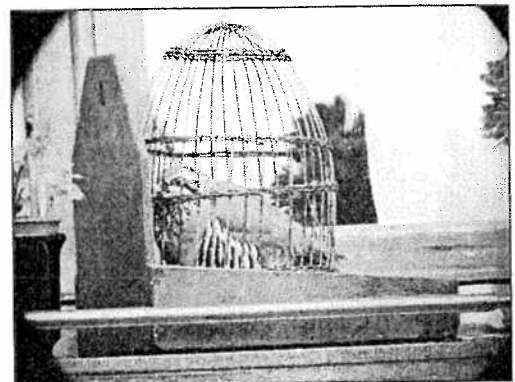
'Extremadrama'

Misschien dat de organisatoren dachten dat Extremadura: 'extreem langdurig' betekende, maar aan de andere kant was het ook grappig om te zien hoe vijftientig volwassen vogelaars zich lieten meeslepen tot een 12½ uur durende vogeldag en dat acht dagen lang! De eerste dag begon met een kleine vergissing: afgesproken was dat er om half negen vertrokken zou worden en veel mensen maakten daarvan nog even gebruik, om na het ontbijt zich op te frissen in het pension aan de andere kant van het dorp. Dat bleek niet de bedoeling te zijn! Hoewel iedereen om half negen in de busjes zat, werd het regime voor de volgende dagen gelijk aangehaald naar: "direct na het ontbijt vertrekken". Dus zonder toiletteren en opfrissen de busjes in! De argelozen onder ons wisten toen ook nog niet dat "om negen uur eten" betekende dat er om twee minuten voor negen aangekomen zou worden, om dan alles snel af te gooien in het pension en direct aan tafel te gaan. Slechts één vogelaar waagde het om zich tegen het einde van de week één dagje aan het moordende regime te onttrekken, wat hem gelijk op elf gemiste soorten en hoongelach kwam te staan. Ach... er werd af en toe wel eens wat gemopperd, maar dat zette geen zoden aan de dijk. Pas toen we de laatste dag al om half zes ophielden hoorde ik: "Hè, dat is lekker, dat hadden we vaker moeten doen!" Nou, mijn petje af hoor: 'Extreem' hard die Ujese vogelaars (behalve die ene dan)!

Rode Patrijs

Eén van de eerste en mooiste soorten die we in Spanje zagen was de Rode Patrijs. Groot was dan ook de ontsteltenis, toen we in de vensterbank van het huis naast het pension een kooitje met een Rode Patrijs aantroffen (zie foto). Dat kooitje paste precies om de vogel heen! Telkens als we terugkwamen, zat de vogel daar zielig in dat kooitje, maar na drie dagen was de vogel weg en lag waarschijnlijk te sudderen in de pan... Naast het feit dat we het Vogelasiel Someren geldelijk ondersteunen, stel ik voor, dat we als Vogelwacht voortaan direct dit soort dierenleed verhelpen, door de betreffende vogel te kopen en ritueel vrij te laten.

Man met hamer

De man met de hamer, meestal een geniepig klein mannetje met een hele grote hamer, heeft ook een Spaanse variant: een klein mannetje met een hele grote telelens, die net als iedereen eindelijk weer in het busje zat, toch nog even langer door moest gaan. Omdat onze standplaats 'Torrejon el Rubio' heette, is hij daarnaar vernoemd: 'Toy is gone in dubio?'.

Gierzwaluwen

Goeie actie van Peter Noy, om op te roepen tot commentaar op de twee persberichten in de krant, over het verstoren van de Gierzwaluwen! Op die manier kunnen we nog beter onze mening kwijt!

Jagersvereniging op Maashorstfair 2007?

Ik zag alweer een aankondiging van de komende Maashorstfair: "Wegens groot succes geprolongeed!" Hebben we er al over nagedacht of we wel naast de jagersvereniging in een hoekje gezet willen worden? Tegenover hun prachtige audiovisuele presentatie van dartelende hertjes, springende hazen en wiekende kraaien, waarachter de jagers hun ware aard verbergen, vind ik dat de Vogelwacht hun clauseule dat 'jacht een reden voor royement van het lidmaatschap is', moet onderstrepen met een videopresentatie over het zinloos afslachten en verstoren van kraaien, ganzen, roofvogels en vossen of gewoon met opgaaf van redenen moet wegblijven. "Geef de natuur een kans, stem op Hermans" is de pakkende slogan waarmee John mensen zou willen winnen als hij ooit (en hij vindt dat zelf ook al geen goed idee) nog eens de politiek in zou gaan. Ik zou willen zeggen: 'John blijf bij je leest'! En dacht meer aan: "Een echt scherpe foto van een gans, dat is er één van John Hermans". Of: "Ontspringt een jager bij u de dans, bel subiet John Hermans". Of: "Spreekt u ook heel hard en duidelijk, maar geen Frans, verander uw naam in John Hermans". Of: "Wilt u ook bij de dieren alleen maar sjans, doe dan net als Herremans."

R. Regulus ©

Schenkstroop

Het menu voor de avondmaaltijd stond vast: Brusselse wafels. Bij controle of ik voor dit doel alles in huis had bleek dat er geen schenkstroop meer was. Een heleboel dingen die er lekker op smaken waren er wel, maar geen stroop. Dus dan maar even naar de supermarkt. Het is een zonnige dag, dan ga je voor je plezier. Ik verlaat mijn huis en terwijl ik de keukendeur op slot doe, vliegt een meneer Merel luid protesterend weg. 'Tjuk tjuk', duidelijk gestoord bij zijn maaltijd. Ik stap op de fiets en bij de winkel aangekomen hoor ik een andere Merel. Hij zingt er vrolijk op los. Dat doet een vogelaarster altijd goed. Het geeft een fijn gevoel. Ik koop de dingen die ik nodig heb en ga weer naar huis.

De Merel zit nog steeds te fluiten. Prachtig! Thuis aangekomen ga ik mijn boodschappen opruimen. Al mijn boodschappen plakken, daar ben ik niet blij mee! Al gauw ontdek ik de oorzaak: de fles met schenkstroop is gebarsten aan de onderkant. Dus, ik kan weer terug naar de winkel. Ik poets de boodschappen schoon en ga met de kapotte fles op stap. Meneer Merel wordt weer gestoord tijdens het eten en er volgt opnieuw een paniekerig 'tjuk tjuk'. Bij de winkel aangekomen zit de andere Merel nog steeds te fluiten. Ik ruil mijn kapotte fles stroop om voor een heel exemplaar en keer huiswaarts. De Merel fluit nog altijd zijn mooiste liedjes, hij heeft er zin in.

Thuis aangekomen blijkt het stil in de tuin. Meneer Merel heeft het opgegeven. Hij zoekt elders zijn kostje bij elkaar. Ik ga aan de slag om de resterende plakboel op te ruimen. Stroop is een "heerlijk" goedje dat lang blijft plakken, dus het is niet snel schoon. De boodschappentassen gaan in het sop en worden stevig schoon geschrobd, nu aan de waslijn en drogen maar. Toch was dit allemaal een geluk bij een ongeluk. Ik houd aan het voorval schone boodschappentassen over en heb kunnen genieten van merelgezang. De Merel uit mijn tuin zal daar vermoedelijk een andere mening over hebben. Als troost zal ik hem iets extra's geven. Dan is iedereen weer blij!

Adrie Nijssen

In gesprek met... Peter van de Braak

Deze keer heb ik een gesprek gehad met iemand die erg veel werk verricht voor onze vereniging, maar dan wat meer achter de schermen. Hij is al sinds zijn trouwen lid (zeventien jaar) en is vanaf het begin actief bij meerdere werkgroepen. Doordat we samen in het bestuur zitten, weet ik al veel van zijn werk en hoefde ons gesprek niet zo lang te duren. Het was kort, maar krachtig, om het zo maar te noemen. Dit kwam omdat we een bespreking hadden bij Joop Bergsma over de nieuwe blokhut. Na afloop hiervan heb ik Peter even kort geïnterviewd.

Boeiend

Samen met zijn vrouw Susanne en drie kinderen woont Peter in Uden-Zuid. Sinds zijn jeugd is hij al gefascineerd door dieren, bijvoorbeeld kippen en konijnen. Voor 1990 had hij nog nooit van een Tijftjaf gehoord. Ook niet van de Maashorst, wel van het Slingepad. Hij zag in het Udens Weekblad een keer een publiekswandeling aangekondigd en zo is het balletje gaan rollen. Heel lang is de IJsvogel een belangrijke doelsoort geweest, uiteindelijk heeft hij hem gevonden, maar heeft er lang naar moeten zoeken. Op de vraag: “Wat vind je nu zo boeiend aan vogels”, antwoordt hij: “Het dynamische, het voorspelbare en tegelijk het onvoorspelbare”. Dit vraagt natuurlijk om enige toelichting. Als voorbeeld van het voorspelbare noemt hij drie Wespendienven die hij onlangs bij de Drie Vennen zag. Deze zag hij op precies dezelfde manier als vorig jaar en rond hetzelfde tijdstip. Deze komen helemaal uit Afrika, dus dat is wel heel opmerkelijk. Verder zijn vogels altijd in beweging en kunnen ze ook juist heel onvoorspelbare dingen doen. Dit is bijvoorbeeld het geval bij dwaalgasten. Die komen voor op ongebruikelijke tijden in ongebruikelijke gebieden. Dat maakt het vogelen nu zo boeiend.

Werkgroep Inventarisatie

Het merendeel van zijn werk binnen de vereniging ligt bij de werkgroep Inventarisatie. Hij is daar vanaf het begin coördinator van geweest. Dit is een belangrijke werkgroep binnen onze club. De doelstelling is het bestuderen, inventariseren en vastleggen van gegevens over vogels en ook het publiceren ervan. Beschermen van vogels begint bij gegevens verzamelen. Als je van een bepaald gebied de inventarisatiegegevens van verschillende jaren hebt, kun je gaan vergelijken en kijken welke soorten achteruitgaan en welke vooruit. Deze gegevens worden teruggekoppeld naar beheerders als het SOVON Vogelonderzoek Nederland, de Gemeente Uden en Staatsbosbeheer, die hiermee hun beleid kunnen vaststellen. Op aanvraag worden verschillende gebieden en gebiedjes geïnventariseerd. Voorbeelden hiervan zijn: Annabos, Bedaf, Odiliapeel, Kooldert en dan natuurlijk de grote inventarisaties van de Maashorst in 1996 en 2002. Alles is vrijwilligerswerk! In 2008 zal er weer een grote inventarisatie van de Maashorst op touw gezet gaan worden en op dit moment wordt Bedaf, met zijn nieuwe natuur ‘Achter de Berg’ geïnventariseerd. Door zijn vele andere activiteiten wil Peter eigenlijk al een tijdje stoppen als coördinator, maar om iemand te vinden die het werk van hem overneemt is niet gemakkelijk. Het moet iemand zijn die telgegevens kan verwerken en contact kan onderhouden met de beherende instanties. De laatste tijd dreigde de werkgroep een beetje in te slapen, maar onlangs zijn enkele mensen bij elkaar geweest om de groep nieuw leven in te blazen. Hieruit zal hopelijk een nieuwe coördinator voortvloeien. Met tweehonderdvijftig leden moet dat zeker lukken!

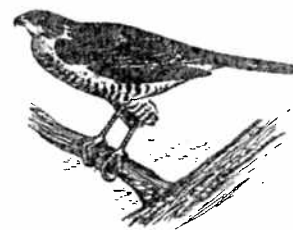
Andere activiteiten

Een andere klus die hij doet, is het organiseren van de vogelteldag. Dit is een jaarlijks terugkerende activiteit. In vijf groepen gaan we in een lijn over de Maashorst trekvogels tellen. Dit gebeurt half oktober van zeven uur 's morgens tot twee uur 's middags, soms in combinatie

met de World Bird Watch. Peter zorgt dan voor de soep en worstenbroodjes, vooral bij koud weer een welkome afwisseling. Deze dagen worden vaak leuke waarnemingen gedaan. Je vindt hem ook regelmatig op de telpost tussen augustus en november.

Maar Peter doet nog veel meer binnen onze club

- Zo is hij ook begeleider bij de Jeugdvogelwacht. Zijn oudste zoon Marijn is lid van deze groep. Hij vindt het schitterend om met hen op pad te gaan en is erg trots op deze groep. Iedere derde zaterdag van de maand is er een activiteit. En de jeugd is zo enthousiast, dat ze zelfs tijdens de pauze nog de telescoop opzetten om vogels te kijken. Je zou maar iets missen! De wens van Peter is nog veel meer jeugd: "De jeugd heeft de toekomst, van hen moeten de telgegevens straks komen". Hij vindt Stijn van Gils de drijvende kracht achter deze groep. "Eigenlijk zouden we nog veel meer Stijns moeten hebben, een jeugdgroep moet door jonge enthousiaste mensen begeleid worden, dat spreekt aan"! De jeugdeden houden per computer contact met elkaar en wisselen nieuwtjes op vogelgebied uit.
- Via onze website worden alle bijzondere waarnemingen ingevoerd. Peter zet hier iedere drie maanden een overzicht van in het Bruujssel. Zo kan iedereen zien wat er de laatste maanden aan bijzondere vogels gezien zijn, ook de mensen zonder computer.
- Eind april zijn we met vijftientig mensen naar de Extremadura geweest. Peter heeft samen met John en Jan-Willen de reis mee georganiseerd, zoals al meer buitenlandse reizen. Ter plekke heeft hij de navigatie in handen genomen. De reisverslagen hiervan en van vele andere reizen zet hij ook op onze site. Daar heb ik wel ontdekt dat hij een zeer enthousiast en fanatiek vogelaar én fotograaf is en geen moment wil missen van de beschikbare tijd!
- In februari 2008 vieren we ons vijftientigjarig jubileum en Peter heeft enkele hoofdstukken geschreven in het jubileumboek en levert hiervoor ook de foto's.
- Ook binnen het bestuur komen natuurlijk de nodige klussen aan de orde. Hij is sinds 2000 bestuurslid en komt vaak met goede ideeën.

Website Vogelwacht

Wat ook veel tijd kost is het bijhouden van onze website. Toen hij begon paste de site op één diskette. Hij was erg statisch, nu is onze site veel dynamischer en is onze naamsbekendheid ook heel veel groter. Onze site is een beetje ons paradepaardje. Gelukkig hoeft hij dit werk nu niet meer alleen te doen. Samen met Toy Janssen zijn zij de webmasters. Er komen nieuwsberichten op, reisverslagen met foto's, waarnemingen en natuurlijk onze webcam van de Kerkuil. Helaas broeden die nu in de kerk van Mariaheide, maar ze worden af en toe weer in de kast gezien. Wie weet hebben ze hun tweede broedsel weer in de kast, zodat we met z'n allen weer mee kunnen genieten. Peter komt in actie als er iets veranderd moet worden of bij storingen. Hij is ook lid van de werkgroep Uilen. Hij gaat regelmatig Steenuilen inventariseren met geluid. Zijn werkgebied is vooral Uden en omgeving. Ook voor de Kerkuilen is hij regelmatig in de weer. En via zijn werk KPN houdt hij de webcam bij van de broedende Slechtvalken op de TV-toren van de Mortel. Hij had bij zijn werkgever het idee ingediend om een nestkast met webcam op de toren te zetten en dit is via Planet en de vogelwerkgroep Gemert gehonoreerd. Dit broedsel heeft dit voorjaar heel wat losgemaakt. De moeder van de kuikens is verjaagd door een Belgisch vrouwtje en iedereen hield zijn adem in of ze de jongen wel zou accepteren. Uiteindelijk is ze gelukkig toch de jongen gaan voeren. Er kwamen zelfs reacties uit Italië en Canada om de jongen te redden en in schoolklassen wordt ook meegekeken. Deze discussies vindt Peter erg leuk. Door de broedende Slechtvalken is er ook minder duivenoverlast bij de toren, dus het mes snijdt aan twee kanten. Het is reclame voor de KPN, voor Planet en voor de Slechtvalk. Jullie lezen al dat Peter een bezig baasje is binnen onze club, met vooral veel enthousiasme en inzet en die zouden we niet graag willen missen!

Liesbeth Verkaar

JeugdVogelwacht

Iedere maand komen ze bij elkaar en beleven ze wat vogels kijken is. Soorten als Klapekster en Kerkuil pronken op hun waarnemingslijsten. JeugdVogelwacht Uden is hét voorbeeld voor alle volwassen leden. Hun eigen clubblad heet Het Ei, gelukkig mag de eidooier ook in het Bruijsel.

JeugdVogelwacht test de Kleuter

Het eerste natuurgebied is getest. Met een score van 79 punten is het gebied geslaagd. De testdag op 29 april was erg gezellig. Maar ja, het was die dag ook supermooi weer.

Erg hoog scoorde het gebied op vogels. Tijdens het testbezoek hebben een aantal vogelsoorten zich goed laten horen. De testers waren erg onder de indruk van een Fuut die de jongen op haar rug liet zitten.

Opvallend hoog scoorde het gebied ook op 'wat ik vind'. Van de 30 punten die de testers uit de vrije hand mochten geven gingen er maar liefst 25 naar de Kleuter.

Enkele weken later is ook de Maashorst uitgebreid getest. Dit gebied scoorde maar liefst 87 punten.

Als dit Bruijsel in je handen ligt is ook Bedaf door de JeugdVogelwacht bekeken. Het testrapport daarvan is na te lezen op www.vogelwachtuden.nl

Na de drie testsessies zitten de zondagactiviteiten van de JeugdVogelwacht er weer op. Het lijkt ons leuk als ook andere groepen de natuur willen gaan testen. Want waarschijnlijk kijken bijvoorbeeld scouts weer heel anders tegen de natuur aan.

natuurgebiedje- testen		TESTRAPPORT	
Natuurgebied	De Kleuter		
Datum	29 april 2007		
Onderdelen			
Mooi	8 punten		
Schoon	7 punten		
Dieren	8 punten		
Plantjes	9 punten		
Woest	9 punten		
Verrassend	7 punten		
Tijd	6 punten		
Wat ik vind	25 punten		
TOTAAL	79 punten		
Volgens de testers van de JeugdVogelwacht is dit natuurgebied geslaagd.			
Handtekeningen van de testers			
www.vogelwachtuden.nl			

JeugdVogelwacht Update

In maart heeft vrijwel de gehele JeugdVogelwacht keihard gewerkt op de Slabroekse Heide. Bewapend met snoeischaar gingen ze alle jonge berken en grove dennen te lijf. Het heidegebied blijft nu open.

Big-Day

In april heeft de JeugdVogelwacht haar eigen Big-Day gehouden. De strijd ging tussen een jongensgroep (genaamd de Vreemde Vogels) een meisjesgroep (De Gekraagde Meiden). Hoewel de meiden in de rust voorstonden zijn uiteindelijk de jongens met alle eer naar huis gegaan.

Gekraagde Meiden: 32 soorten

De Vreemde Vogels: 34 soorten

Echt naar buiten?

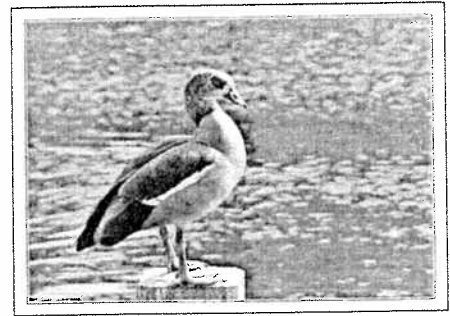
Kent u kinderen die daar wel warm voor lopen en elke derde zaterdag in de maand tijd hebben? Geef ze de gratis 'Echt naar buiten gids'. Die is te downloaden op www.vogelwachtuden.nl (klik op jeugd), maar ook te bestellen bij mij.

Voor kinderen die geen tijd hebben, of voor volwassen vogelaars die willen weten wat ze zoal missen is er 'Ei Nieuws'. Een tweemaandelijks mail met alles over de JeugdVogelwacht. Opgeven kan op www.vogelwachtuden.nl.

Stijn van Gils,
Coördinator (telefoon: 06-44744883)

Gans Anders

Een koppeltje verliefde Nijlganzen scharrelde al enkele weken rond op de akker langs de Hulstheuvel, recht tegenover onze boerderij. Wie regelmatig langs de Lippstadtsingel reed, heeft ze vast wel zien lopen. De ganzen vraten zich dik aan de sappige blaadjes van de knollen, die als groenbemester op het land waren ingezaaid. Ze badderden samen met wat eendenspul en een koppeltje Bonte Pieten in het plasje bij de nieuwe rotonde.

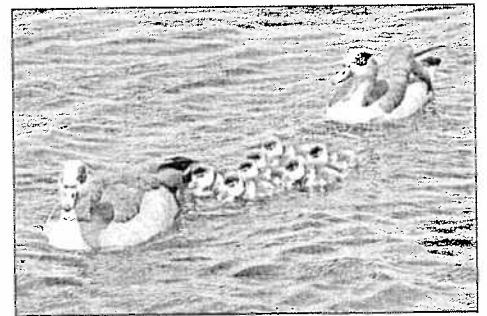
De Nijlgans wordt door veel vogelaars, vanwege zijn zuidelijke afkomst en zijn agressieve gedrag, met de nek aangekeken. Ik vind ze werkelijk prachtig! Hun verenpak verloopt van lichte grijs-groentinten naar rood en oker met bruin. Het is de enige gans met een rode bril en daarom 'Gans Anders'. Al enkele dagen miste ik er eentje. "Zeker doodgereden", begin je dan al gauw te denken. Het mysterie werd al snel opgehelderd. Tot mijn verbijstering kwam moeder de gans plotseling uit een vijftien meter hoge spar omlaag gezeild. De boom staat pal naast ons huis, achter onze carport. Dat was dus de verklaring voor al die kapotte eieren die we onder de boom hadden gevonden: de eieren van haar voorganger zijn gewoon uit het nest gemierd. EEN BROEDENDE NIJLGANS IN MIJN TUIN! Heb je dat genoteerd Leo Ballering? Het aantal eieren kan ik je helaas niet melden. Ik klim er echt niet in. Kun je gelijk die Wilde Eend noteren, die achter in mijn tuin op twaalf eieren zit. Wij zijn kennelijk in het bezit van een echte 'waterloze-water-vogeltuin'. Het wordt voor de kleintjes alleen een rot eind lopen naar de dichtstbijzijnde waterpartij. En hoe moet dat straks met die kleine pulletjes? Die moeten zich van vijftien meter hoog om laag laten vallen! Als dat maar goed afloopt.....

Je doet ter geruststelling wat speurwerk op het Internet. Dat niet alleen de Koekoek lid is van de kraakbeweging wist ik al. Dat een Nijlgans regelmatig een Kraai van zijn nest jaagt, een Buizerdnest kraakt en zelfs een Havik op zijn horst belaagt, was mij ook al bekend. En ook wist ik dat het Nijlgansenpaar, dat langs de A50 (tegenover CSU) huisde, in een nabije Torenvalkenkast heeft gebroed. Wat ik niet wist, is dat een Nijlgansenmoeder in Zwolle, een Slechtvalkennestkast als ideale broedlocatie heeft uitgekozen. De kast hangt hoog op het imposante gebouw van Electrabel en vanaf 1995 broedt de Nijlgans daar. Zodra de jongen uit het ei zijn en hun dons is opgedroogd, roepen de ouders de jonge gansjes naar buiten. Zonder te aarzelen springen de donsballietjes van het aanvliegrooster voor de nestkast. Het leven van de Nijlganzen baby's begint met een vrije val van 50 meter! Je maag draait al om bij de gedachte! Het lage gewicht en de dikke donslaag van de kuikens beperkt gelukkig de valsnelheid, zodat ze beneden niet te pletter slaan op de verharding. Zodra alle jongen zijn 'geland' gaat de hele familie in ganzenpas naar de IJssel. Waar komt deze waaghals eigenlijk vandaan? We bezoeken voor het antwoord de site van Vogelbescherming Nederland:

De Nijlgans (de Egyptian Goose) of *Alopochen aegyptiacus*, komt oorspronkelijk uit Egypte, Afrika, langs de rivier de Nijl, ten zuiden van de Sahara. De oude Egyptenaren beschouwden de Nijlgans als een heilig dier en beelden ze regelmatig af in de kunst. Enkele van de in 1967 ontsnapte of uitgezette dieren, zorgden voor een snel groeiende populatie. De groei lijkt nog altijd niet af te remmen. Vogelkenners waren in eerste instantie bang dat de soort zou concurreren met inheemse ganzensoorten. Dat gebeurt slechts in beperkte mate. In sommige gebieden is al een 'Nijlganzenverzadiging' opgetreden. De soort wordt daar niet talrijker meer. De ganzen produceren in die gebieden ook aanzienlijk minder eieren. Ornithologen verwachten dat de komende decennia de toename in Nederland zal stoppen.

Hieruit blijkt maar eens te meer, hoe onnodig en wreed het zogenaamde 'Wildbeheer' is. De natuur regelt zichzelf. Veel informatie over aantalonontwikkeling vind je op de site van SOVON vogelonderzoek Nederland. De vogel behoort net als de Bergeend tot de onderfamilie van de halfganzen. Dat blijkt ook duidelijk uit zijn kleine formaat. Ze leven voornamelijk op het land en eten daar zaden, bladeren, grassen en allerlei kleine diertjes. De Nijlgans broedt in bomen; in grote nesten van andere vogels, in de vork van boomstammen of tussen dichte begroeiing op de grond. Hij bouwt zijn nest met takken en twijgen van de vegetatie die om het nest groeit en voert het nest met donsveren. Het vrouwtje legt tussen de zes en acht eieren. De ouders beschermen hun jongen zeer fanatiek. De Nijlgans gedraagt zich in de broedtijd erg agressief: Andere ganzen, eenden en Meerkoeten worden zonder pardon aangevallen en hun jongen, als ze niet uitkijken, worden verdrinken. Nijlganzen zijn het hele jaar te zien. In de nazomer verzamelen ze zich vaak in grote groepen. Veel vogelaars hebben de pest aan Nijlganzen. Hoezo agressieve Hooligans? Waar komt die vreemdelingenhaat toch vandaan? Onze zogenaamde 'eigen' ganzen, die onze weilanden en kwelders leegvreten, komen toch ook allemaal uit het hoge noorden! Een in Nederland geboren Nijlgans is toch een autochtone gans? Eigen gans eerst? Terugsturen? Een raar gezicht, een vliegtuig vol uitgeprocedeerde asielganzen. Nee, van mij krijgen ze 'Status onbepaalde tijd', ze mogen blijven. Net al onze Turkse Tortels, al is het noodgedwongen met een dubbel paspoort.

Niet alleen vogelaars, maar ook jagers (in veel gevallen stropers), hebben Nijlganzenbloed geroken (en geproefd). Dat ontdekte ik op een site van de Wildbeheereenheid en jachtforum.nl. Ik citeer: "De Nijlgans wordt steeds belangrijker als wildsoort voor de consumptie". Bij het optreden van schade, mag de vogel met provinciale aanwijzing het gehele jaar met het geweer worden bejaagd. Wel wordt de jager door ervaren collega's gewaarschuwd voor het zeer dichte, hagelbestendige verenpak van de Nijlgans. "Het enige goede schot is een kopschot" weet een gevoelige 'natuurbeheerder' te melden. "Aangeschoten Nijlen hebben de neiging om naar het dichtstbijzijnde open water te trekken. Daar kunnen ze vaak als nog worden 'afgemaakt', merkt een andere collega diervriendelijk op. "Hoe lok je een Nijlgans?" vraagt een moordlustige jager zich af. "Wat als een speer werkt is het volgende, weet een ervaren jager, lees slager: "Snij van geschoten oude Nijlen de wicken af en span ze op. Als ze gedroogd zijn leg je ze naast een lokeend op het weiland. De witte vlerken doen de rest, en dan maar knallen". "**Zonder de Jacht zal er spoedig geen wild meer zijn**" is de slagzin van de site van de Wildbeheereenheid die ik raadpleegde. Ik hoop maar dat de gebroeders Hermans dit in hun oren knopen. Zonder onze jagers zouden we onze bloeiende vereniging wel op kunnen doeken! Daarom besluit ik met een passend recept voor de liefhebbers van wildbraad:

GESTOOFDE NIJLGANS IN ZOETE SAUS

Ingrediënten: 1 kilo Nijlgans, 4 eetlepels wijnazijn, 3 uien (ga je ongehoord van knallen), 6 teentjes knoflook, 10 eetlepels sojasaus, 3 eetlepels olijfolie, 1 blik ananas en 1 blik mandarijnen. Bereidingswijze: Snij uien en teentjes knoflook fijn. Maak een marinade van wijnazijn, de fijn gesneden uien en knoflook, de sojasaus en wat Chinese kruiden. Voeg de stukken nijlgans toe en roer het geheel goed door. Laat het 2 uur in de koelkast staan en roer regelmatig door. Haal dan de stukken Nijlgans uit de marinade en braad het lekker bruin in de olijfolie. Voeg dan de marinade weer toe en het siroop uit de vruchtenblikjes. Dit dan weer 3 uur laten stoven. Voeg 5 minuten voor het einde van de stooftijd de stukjes ananas en mandarijnen toe. Eet smakelijk. (Nee dank u, ik doe even niet mee.)

Joop Bergsma

Interne(s)t

Tijdens de redactievergadering kwam er een tip voor deze rubriek, namelijk het beschrijven van de mogelijkheden van www.waarneming.nl om de trekroutes van waargenomen vogels te bekijken. Het leek me erg leuk om daar wat over te schrijven, want de vogeltrek komt er al weer eerder aan dan we denken.

Maar... helaas is mijn kennis van [waarneming.nl](http://www.waarneming.nl) nog te beperkt om hier iets zinnigs over te kunnen schrijven. Wellicht in een later stadium. Zoals ik in de vorige Interne(s)t al aangekondigd heb ga ik me in deze rubriek beperken tot de dingen die bij mijn kennis en interesses passen. En met [waarneming.nl](http://www.waarneming.nl) ben ik nog een echte beginner. Omdat er wellicht nog veel meer lezers zijn die nog vrij onbekend zijn met [waarneming.nl](http://www.waarneming.nl) ga ik wel over deze website schrijven, maar dan met een aantal eenvoudige tips voor de beginners.

Waarneming.nl

Als je op onze eigen website www.vogelwachtuden.nl op 'waarnemingen' klikt kom je automatisch op de website www.waarneming.nl uit. Dit valt niet echt op, want de structuur van onze website blijft zichtbaar op het scherm, maar het leuke is wel dat je alle waarnemingen ziet, ook die waarnemingen die door mensen buiten onze vereniging ingevoerd hebben. En als je zelf waarnemingen invoert zijn deze dus ook meteen door iedereen te zien.

Waarneming toevoegen

Vanaf het eerste scherm kun je direct een waarneming invoeren als gast, maar het is leuker om eerst in te loggen met je eigen naam. Als je met je eigen naam inlogt kun je later namelijk heel eenvoudig alle waarnemingen bekijken die je zelf ingevoerd hebt. Van vogels, maar ook van vlinders, libellen, zoogdieren, enzovoort. Als je nog nooit een waarneming ingevoerd hebt klik je op 'inloggen', vervolgens kies je onderin het scherm voor 'registreer'. Je vult een paar persoonlijke gegevens in (e-mail adres, je naam en dergelijke) en dan ben je geregistreerd. Om echt in te kunnen loggen moet je nog even wachten tot je een e-mail krijgt met je inloggegevens.

Na het inloggen klik je op 'nieuwe waarneming' om een waarneming in te voeren. Vul alle velden in die je weet en bepaal rechts op het scherm de locatie. Je kunt inzoomen door op het plustekentje te klikken. En met het handje kun je het kaartje verschuiven, houdt hierbij de linkermuisknop ingedrukt terwijl je het handje beweegt. Je kunt kiezen voor kaart, satelliet, of beide. Dat laatste vind ik persoonlijk meestal het makkelijkste. Als je de locatie bepaald hebt klik je op deze plek en daar verschijnt dan een ballonnetje. Deze kun je later nog verschuiven door hem aan te klikken en te slepen naar de juiste plek. Als je alles ingevuld hebt klik je op 'Opslaan'. Hierna kun je nog een afbeelding toevoegen door op de blauwe tekst 'afbeelding toevoegen' te klikken.

Determinatie onzeker

Persoonlijk vind ik het erg leuk dat je www.waarneming.nl ook kunt gebruiken om een soort op naam te brengen. Je kunt dus een waarneming toevoegen als je geen idee hebt wat voor dier je gezien hebt. Het makkelijkste gaat dit als je een foto hebt van de waarneming (van de vogel, de vlinder of welk dier je dan ook gezien hebt). Je voegt de waarneming toe zoals je normaal gesproken ook doet, maar bij soort vul je 'onbekend' in. Vervolgens haal je het 'vinkje' weg bij 'determinatie zeker'. Hierdoor komt er een rood vraagteken staan bij je waarneming en dat kan iedereen zien. Mijn ervaring is dat je meestal nog dezelfde dag weet welk dier het geweest is doordat een ervaren vogelaar (of andere specialist) jouw waarneming aanvult met de juiste soortnaam. Erg leuk!

Eigen tuin waarnemingen

Je kunt www.waarneming.nl gebruiken om al je waarnemingen door te geven, maar je kunt er ook voor kiezen om bijvoorbeeld alleen de soorten in te voeren die je in je eigen tuin gezien hebt. Als je eenmaal een paar waarnemingen ingevoerd hebt is het heel eenvoudig en je kunt later heel mooi zien wanneer je welke soorten gezien hebt.

Waarnemingen - Microsoft Internet Explorer

Bestand Beveilig Beeld Favorieten Extra Help

Vorige X Zoeken Favorieten

http://www.vogelwachters.nl/waarneming/frame_waarneming.htm

Google

Waarnemingen

Werkgebied Uden

Invoeren

Overzicht

Zeldzaamheden

Vogehoort

Fenologie

Vogelgebied

Gebieden kaart

Verspreidingskaart

Topografische

Foto

Oost Brabant

Overzicht

Zeldzaamheden

Huidscreen

[Jolanda Rutten]

Nieuwe waarneming Mijn waarnemingen Uitschakelen

Invoeren waarneming

Datum en tijd 10 Jun 2007

Gebied (wordt automatisch bepaald)

Diergroep vogels

Soort

☐ Determinatie zeker? ☐ escape

Aantallen en geslacht 1 onbekend man vrouw paar

Kleed en gedrag onbekend ter plekke

Waardplant

Biotoop Naaldbossen en gemengd loof-naalbos

Weer bewolkt temperatuur boven 18 graden

Bijzonderheden

Embargo tot

Opslaan

2007-06-10 Gekraagde Roodstaart afbeelding toevoegen

Google

X: 174.555 Y: 409.771

Aanvullende plek-informatie (nauwkeurig)

Als je steeds waarnemingen van je eigen tuin invoert is het niet noodzakelijk om steeds via de kaart/satelliet de locatie te bepalen. Je kunt dan ook één keer de X- en Y-coördinaten opschrijven en deze vervolgens bij de volgende waarneming direct invoeren. In bovenstaand voorbeeld dus X: 174.555 en Y: 409.771.

Hier laat ik het bij voor deze keer. Ik hoop dat je eens probeert om een waarneming toe te voegen. Het hoeft echt geen bijzondere soort te zijn. In elk geval hoeft je niet bang te zijn dat de 'ervaren vogelaars' last hebben van jouw 'onbeduidende' waarneming. Zij kijken standaard alleen naar de soorten die aangemerkt zijn als 'bijzondere soorten'. Ze zien jouw waarneming alleen als ze daar ook werkelijk in geïnteresseerd zijn.

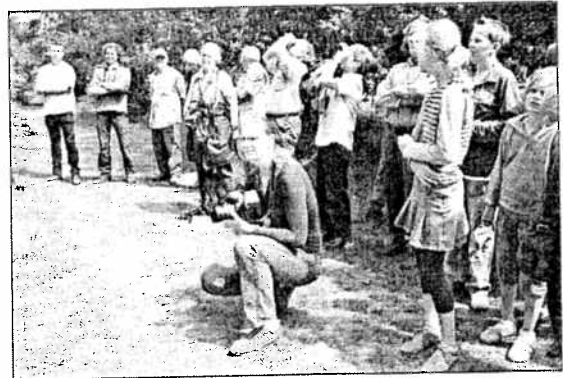
Jolanda Rutten

Overhandiging spiegelstokkenset werkgroep Stootvogels

Zaterdag 26 mei jl. verzamelden zich zo'n kleine veertig geïnteresseerden bij het Natuurcentrum Slabroek om van daaruit naar het einde van de Karlingerweg te lopen. Ook een aantal kinderen liep mee. De pers was eveneens vertegenwoordigd deze middag, zodat een en ander aan een groter publiek kan worden toevertrouwd. Kortgeleden heeft de Vogelwacht een subsidie van tweeduizend euro ontvangen, waarmee een aantal spiegelstokken kon worden aangeschaft. Gulle gever is Vogelbescherming Nederland die, namens de Nationale PostcodeLoterij, subsidie aan vogelwerkgroepen verstrekt.

Enige tijd geleden heeft William van der Velden (coördinator werkgroep Stootvogels) in samenspraak met Liesbeth Verkaar een goed beargumenteerde subsidieaanvraag bij de Vogelbescherming ingediend en met succes! Deze zaterdagmiddag vond de officiële overdracht plaats van de spiegelstokken aan de diverse subgroepjes van de Stootvogelwerkgroep. "Helaas kan er vandaag geen afvaardiging van de Vogelbescherming aanwezig zijn, dus zal ik het moeten doen", spreekt William van der Velden de

groep toe. "Met veel zelfwerkzaamheid, slim inkopen en links en rechts wat subsponsoring zijn we mooi binnen het budget gebleven. Er is zelfs nog wat geld over om op zoek te gaan naar grote, stevige tassen." Volgens William is het ondoenlijk om in bomen van tien tot twintig meter te klimmen om nesten van roofvogels te controleren. "Aangezien we geen van allen durven te klimmen, en al zouden we durven klimmen, dan nog is de klimuitrusting peperduur, los van het gevaar om uit een boom te vallen", vertelt William. "Met het aanschaffen van een aantal spiegelstokken kunnen we eenvoudig vanaf de grond in het nest van een roofvogel kijken. Zo'n set bestaat uit zestien aluminium buizen die over elkaar heen worden geschoven met daar bovenop een spiegel of een draadloze camera. De controle van nesten (of horsten) is noodzakelijk om het aantal eieren, jongen of prooiersten per vogelsoort in een bepaald gebied vast te kunnen stellen."

Vrijwilligers

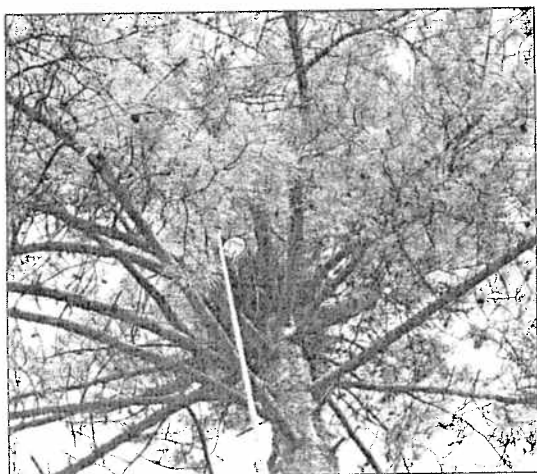
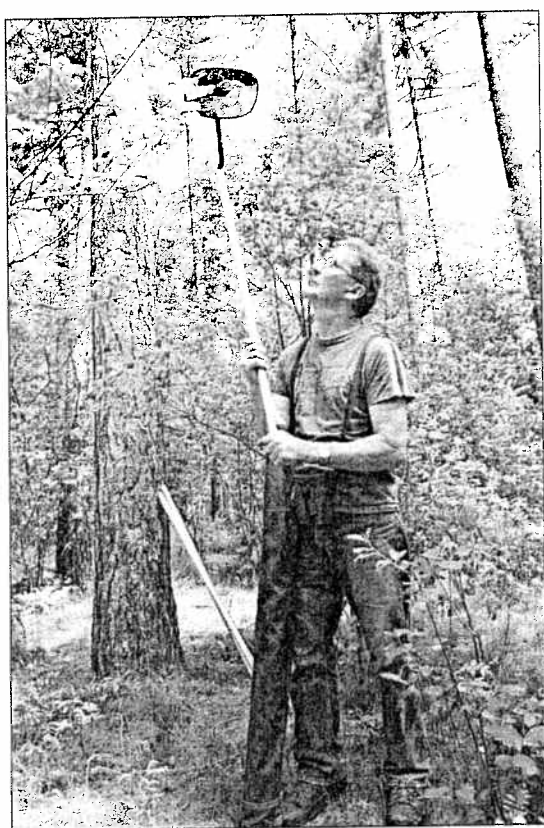
De stootvogelwerkgroep controleert op deze manier, naast het eigen Maashorstgebied, in een groot gebied rondom Uden. Er wordt met acht subwerkgroepen gekeken naar de Buizerd, Havik, Sperwer, Boomvalk en Wespandief in plaatsen als Uden, Veghel, Mariaheide, Erp, Vorstenbosch, Odiliapeel, Volkel en Boekel. "De door ons verzamelde informatie wordt onder andere gebruikt door Gemeente Uden voor het mede bepalen van haar beleidsplannen en 'Samenwerkende Organisaties Vogel Onderzoek Nederland' (SOVON)", besluit Van der Velden. In zijn toespraak memoreerde William verder dat bij alles wat er binnen een vereniging moet gebeuren, je vrijwilligers nodig hebt. Een speciaal woord van dank aan een viertal mensen. In willekeurige volgorde: Jan van den Tillaart, die stad en land heeft afgereden, gebeld, geïnternet op zoek naar aluminium buizen, spiegels, tassen etc. Lammy van Diepenbeek heeft de spiegelconstructie bedacht en met de nodige huisvlijt alles aan elkaar gemaakt en Liesbeth Verkaar voor haar vasthoudendheid die ertoe heeft geleid dat het subsidieproject met succes werd ingediend bij Vogelbescherming Nederland. Ook een dankwoord aan Ger Ottens van Vogelbescherming. Hij is projectleider en de grote organisator van de projectwedstrijd van Vogelbescherming. Allen ontvingen van William een flesje wijn als dank voor hun inzet.

Overhandiging spiegelstokken

Na de officiële plichtplegingen werd de eerste spiegelstokkenset door Jan van den Tillaart in ontvangst genomen. Vervolgens werden bij een lege horst de losse elementen in elkaar geschoven, waarna op een hoogte van zo'n vijftien meter, onder toezicht van tientallen mensen, in het nest werd 'gegluurd'. Hoewel, leeg...? Na bestudering bleek dat er een brief in lag met daarop de tekst: *'Vogelbescherming bedankt!'*

Na de succesvolle inzegening werd deze middag afgesloten met de gebruikelijke alcoholische drankjes. Ook een speciale cake in de Vogelwachtkleuren ontbrak niet (Mignon bedankt!). Voldaan ging iedereen vervolgens naar huis. Hopelijk kunnen de leden van de Stootvogelwerkgroep de spiegelstokken goed gebruiken en zien we de positieve resultaten daarvan terug in de (jaar)verslagen). Veel succes ermee!

Peter Noy

Wetenswaardigheden...

Door John Hermans

Vogelwacht boos om maatregel van SVU

De Udense Vogelwacht is boos op de Stichting Volkshuisvesting Uden. Dit omdat de verhuurder met gaas zeldzame Gierzwaluwen weert onder dakgoten van een aantal woningen aan de Maatsestraat en de Leeuweriksweg. Volgens de SVU is de maatregel genomen na klachten van bewoners over overlast van de uit Afrika afkomstige vogels. Die zouden op grote schaal stoepen onderpoepen, tot ergernis van een aantal bewoners. Door de dakgoten af te zetten, waar de Gierzwaluwen graag nestelen, zoeken de vogels noodgedwongen elders hun heil. Liesbeth Verkaar van de Udense Vogelwacht is er niet over te spreken. "Deze zeldzame vogels mogen niet worden tegengewerkt. Zeker niet midden in het broedseizoen." Zij spreekt van het overtreden van de Flora- en Faunawet. Ze begrijpt ook niet waar mensen over klagen. "De poep van deze vogels is heel compact, minimaal vergeleken met die van de Huiszwaluw. Wel maken ze soms een gierend lawaai", erkent Verkaar.

Peter Noy van de Vogelwacht is er vooral boos over dat de woningcorporatie op eigen houtje gaas heeft aangebracht, zonder overleg met zijn vereniging. Woordvoester Evelien Lucius van de SVU benadrukt dat er alleen gaas aangebracht is bij woningen van mensen die over de vogels klagen. "Dat is onzes inziens verantwoord. Er blijven genoeg andere plekken voor de vogels over. In één geval is een bestaand nest afgezet, maar dat was een vergissing."

Uit: Brabants Dagblad, woensdag 16 mei 2007

Nestactiviteiten ontdekt in Maatsestraat

De politie is in samenwerking met de Udense Vogelwacht op zoek gegaan naar nestactiviteiten van de Gierzwaluw in de Maatsestraat. Bij die controle werd al snel een nest ontdekt. Daardoor is het aannemelijk dat de SVU gesommeerd zal worden het gaas te verwijderen. Anders dan de SVU in eerste instantie aangaf, heeft de SVU het gaas om nesteling van de Gierzwaluw tegen te gaan uit eigen beweging geplaatst.

De klachten waren namelijk niet afkomstig van bewoners van de Maatsestraat, maar van de Leeuweriksweg. Het gaas dat geplaatst is in de Maatsestraat was een restant van datgene dat geplaatst is in de Leeuweriksweg. Om het gaas nu weg te laten halen moest de Vogelwacht aan de politie bewijzen dat er inderdaad broedactiviteiten zijn in de Maatsestraat. Peter Noy van de Udense Vogelwacht: "Dit lijkt op een omgekeerde bewijslast. Het is jammer dat de SVU dan niet het zekere voor het onzekere neemt en deze bedreigde vogelsoort met rust laat." Frank van Driel, woordvoerder van de SVU: "Wij zullen

gepast reageren op een eventuele uitspraak van de politie. Na ons eerste contact met de Vogelwacht zijn wij meteen intern onderzoek gaan verrichten naar de situatie, helaas werd toen meteen al aangifte gedaan bij de politie. Daarop hebben wij besloten te wachten met het ondernemen van actie tot er een definitieve uitspraak is. Mocht deze uitspraak nu inhouden dat wij het gaas moeten verwijderen, dan doen wij dat."

Uit: Kliknieuws, 25 mei 2007

Zeearendjong Oostvaardersplassen geringd

Vandaag heeft Staatsbosbeheer het Zeearendjong in de Oostvaardersplassen geringd. Dit is het tweede jong van het zeearendpaar in het natuurgebied. Het ringen, en het bijbehorende onderzoek, duurde in totaal drie kwartier. Nadat het jong geringd was, en de boswachters vertrokken waren, verscheen het vrouwtje direct weer bij het nest. Vogels worden geringd om meer informatie te krijgen over verspreiding, vestiging en leeftijd. Het jong is nu 4,4 kilogram zwaar en heeft een vleugellengte van 34,5 centimeter. Aan de hand van een meegenomen veer wordt binnenkort het geslacht van het jong bepaald.

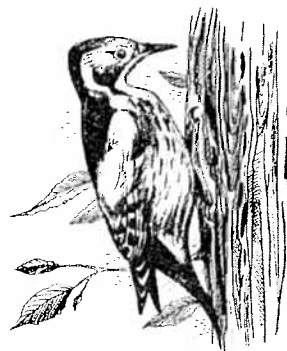
Het was geen eenvoudige opdracht om de Zeearend te ringen. Het nest ligt in het moerasgedeelte van de Oostvaardersplassen. De boswachters van Staatsbosbeheer hadden een kano nodig om het nest te bereiken. Vervolgens klom een boswachter met behulp van een ladder in de boom en werd het jong naar beneden gehaald. Het aanwezige jong werd gewogen, gemeten en geringd. Daarna werd het jong weer teruggezet in het nest. Uit ervaring van buitenlandse deskundigen weten we dat een Zeearendjong geen hinder ondervindt van het ringen. Op advies van Vogelbescherming Nederland en onderzoeksinstituut Alterra besloot Staatsbosbeheer het jong te ringen en van een goed herkenbare kleurring te voorzien. De kleurring is metaal grijs en heeft de inscriptie AF19 en zit om de linkerpoot. Om de rechterpoot zit een roestvrijstalen ring van het Vogeltrekstation Arnhem met de inscriptie 776X. Vogelaars met goede verrekijkers en telescopen zullen er geen moeite mee hebben deze ring af te lezen. Door het doorgeven van waarnemingen wordt meer inzicht verkregen in de verspreiding van deze bijzondere broedvogel. De Zeearend (*Haliaeetus Albicilla*) is de grootste arend van Europa. Een zeearend leeft van aas, vogels en vis. De vogel leeft bij voorkeur in een uitgestrekt, waterrijk gebied zoals de Oostvaardersplassen.

Vorig jaar werd er voor het eerst sinds mensenheugenis een Zeearendjong geboren. Het jong van vorig jaar is niet geringd omdat het een eerste - dus kwetsbare - broedpoging van een relatief jong Zeearendvrouwtje betrof. Het vrouwtje 'Anna' werd als nestjong op 12 mei 2003 te Garbek in Sleeswijk-Holstein geringd. De herkomst of leeftijd van het mannetje is niet bekend. De Zeearend in de Oostvaardersplassen krijgt geen naam. Staatsbosbeheer geeft in het wild levende dieren geen eigen naam. Bij het Zeearendnest hangt een webcam waardoor de Zeearendfamilie via www.staatsbosbeheer.nl te volgen is. Hierdoor kan iedereen dagelijks genieten van de vorderingen in het nest. Staatsbosbeheer kan het nest bewaken, en er worden gegevens verzameld ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek. Zo was er te zien dat er verschillende paarmomenten waren. Het vrouwtje begon op 9 maart te broeden en op 15 april (na 38 dagen) werd de tweede Nederlandse Zeearend geboren.

Uit: Persbericht Staatsbosbeheer, 24 mei 2007

Middelste Bonte Specht rukt op

Het SOVON kantoor ligt op de beboste stuwwal ten oosten van Nijmegen. Tijdens pauzes omhoog turend naar de fraaie oude eiken werd regelmatig gemijmerd over de Middelste Bonte Specht. Hier moest die toch kunnen zitten... Immers, de Middelste Bonte Specht heeft afgelopen jaren een enorme sprong voorwaarts in Limburg gemaakt, rukt op in Twente en wordt ook in Noord-Brabant steeds meer gemeld. Gerichte zoekacties in het Nijmeegse leverden echter niets op, totdat een lokale actieveling in januari op een roepende vogel stuitte, op slechts een paar honderd meter van het kantoor. Sindsdien worden regelmatig één tot twee exemplaren gezien. In 2006 werden in totaal liefst 130 territoria doorgegeven. Ter vergelijking; ten tijde van de laatste broedvogelatlas (1998-2000) waren er

slechts tien tot vijftien territoria in Nederland bekend. Speciale attentie voor oude loofbossen kan dit voorjaar dus lonen.

Uit: SOVON Nieuws jaargang 20, nummer 1, 2007

P.s.: Ook hier bij ons in de Maashorst moeten we eens goed rondkijken.

Voorjaarsjacht op Cyprus schokt Europese natuurbeschermers

Natuurbeschermers in Europa zijn geschokt door de beslissing van de regering van Cyprus om dit voorjaar de jacht op de Zomertortel toe te staan. Het besluit levert een onacceptabele dreiging op voor deze vogelsoort, omdat de Zomertortel de laatste jaren in aantal sterk is achteruit gegaan. Bovendien is het besluit volgens de natuurbeschermers in strijd met de Europese vogelrichtlijn.

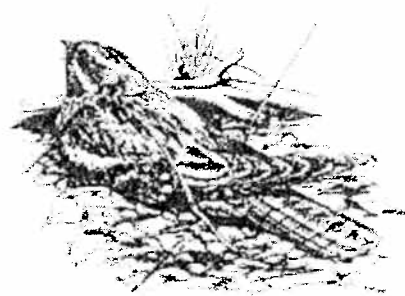
Door het besluit van de regering van Cyprus mag er twee keer op de Europese Zomertortel gejaagd worden; zondag 6 mei en woensdag 9 mei. In Nederland is de vogel de afgelopen decennia met maar liefst 85% afgenomen. Er broeden nu ongeveer 10.000 paar in ons land. De Europese partners van Birdlife International hebben bezwaar aangetekend bij de regering van Cyprus. Ook Vogelbescherming Nederland heeft Cyprus opgeroepen met de jacht te stoppen. "Door dit besluit is een bedreigde vogelsoort in de meest kwetsbare periode van het jaar het doelwit geworden", zegt Martin Hellicar, directeur van BirdLife Cyprus. "Deze bedreigde duiven worden geschoten op het moment dat ze door Cyprus trekken. Ze zijn dan in de laatste passage van hun lange reis vanuit Afrika

naar de broedplaatsen op het vaste land in Europa. In de Europese Vogelrichtlijn is afgesproken dat het verboden is om op vogels te jagen als ze op weg zijn naar de broedplaatsen. Door die afspraak is verzekerd dat vogels voor nageslacht zorgen, om de aantallen op peil te houden", zegt Hellicar. BirdLife International in Brussel heeft de Europese Commissie op de hoogte gesteld van de gang van zaken en heeft de Europese Commissaris Dimas gevraagd om direct en stevig te reageren. Malta, een ander lid van de Europese Unie, staat dit jaar ook de voorjaarsjacht toe. De Europese Commissie onderneemt daarom gerechtelijke stappen tegen het land. Natuurbeschermers waarschuwen Cyprus dat het ook een gang naar het Europese Hof kan verwachten, als het de beslissing niet terug draait.

Uit: Persbericht Vogelbescherming, 8 mei 2007

Het jaar van de Nachtzwaluw

Elk jaar selecteren Vogelbescherming en SOVON een vogelsoort die in dat jaar extra aandacht krijgt. In zo'n jaar wordt de Nederlandse populatie van de soort door vrijwilligers extra onderzocht en worden beschermingsmaatregelen onder de aandacht van een breed publiek gebracht. In 2007 is de soort van het jaar de Nachtzwaluw. De letterlijk obscure vogels zijn eigenlijk alleen 's nachts te zien en zelfs dan is hun geluid het enig opvallende. De Nachtzwaluw doet het de laatste jaren redelijk goed in Nederland. En daarmee is de soort een uitzondering onder de Afrika-gangers die het over het algemeen juist niet zo goed doen. Hoe het komt dat het juist Nachtzwaluwen goed vergaat wordt dit jaar onderzocht. Iedereen kan er een bijdrage aan leveren. De Nachtzwaluw staat op de Rode Lijst.

Uit: Vogels, Lente 02, 2007

P.s.: Gelukkig hebben we in de Maashorst Nachtzwaluwen. Kijk op de maandagenda van juni wanneer we excursies hebben om deze bijzondere soort te zien en te horen.

Het Bruuijsel, juni 2007

Onbekend maakt onbemind

Het verbaast mij steeds weer, wanneer ik hoor dat mensen een boek, CD, DVD, voedersilo of vogelhuisje hebben gekocht voor veel geld. Bij veel leden is het onvoldoende bekend dat er een winkel is bij hun eigen vereniging, waar de prijzen zeer vriendelijk zijn en meestal ergens rond de 65 % van de prijzen in de normale winkel liggen. Het assortiment is zeer uitgebreid en te vinden op de site van de Vogelwacht en natuurlijk in het Bruujssel. De site is altijd up-to-date, het Bruujssel loopt natuurlijk iets achter omdat deze niet dagelijks verschijnt.

Openingstijden

Dan zijn er nog de openingstijden van de winkel; de winkel is altijd open wanneer ik thuis ben. Je moet dan echter wel de moeite nemen om naar Veghel te komen. Bij veel activiteiten van de Vogelwacht ben ik aanwezig met minstens een deel van de winkel. Bij activiteiten in de Groenhoeve is de winkel in zijn geheel aanwezig, evenals bij publiekswandelingen, Maashorst fair, Schapenmarkt in Odiliapeel en de opening van het telseizoen. Het assortiment wordt zeer regelmatig aangepast en men kan zelfs een enkel artikel bestellen. Indien de producent van het boek Tirion, ANWB of KNNV is, dan zal de prijs zeer laag zijn en rond de 65% van de normale prijs uitkomen. De winkel is er voor de leden van onze Vogelwacht, dit is een extra service die wij ze bieden. Bij CD's en DVD's is het afhankelijk welke leverancier deze verkoopt. Bij Vivara en Plomp Digital Video is de ledenprijs ook aanzienlijk lager dan de verkoopprijs. Een voorbeeld hiervan is de DVD: 'Onze weidevogels', welke voor € 17,- te koop is en in de normale winkel voor € 27,95 wordt verkocht of de CD 'Vroege Vogelzang' welke voor € 10,- te koop is en in de normale winkel voor € 13,50.

Breed assortiment

Als beheerder van de winkel is het niet altijd eenvoudig om de juiste artikelen in de winkel te hebben. Gaarne hoor ik van de leden wat ze interessant vinden, of wat overbodig is om aan te bieden in de winkel. Er zijn ook artikelen welke niet met een behoorlijke korting kunnen worden ingekocht. Dat betekent dan, dat de winkel het artikel duurder moet verkopen dan waarvoor je het in de normale winkel kunt kopen. In dit geval krijg je het advies om het artikel bij een bepaalde winkel zelf te kopen, omdat dit daar het goedkoopst is. Er zijn enkele leden die een en ander hebben ervaren. Voor hen zijn er boeken of DVD's ingekocht, waarbij zij een veel lagere prijs hebben betaald dan in de normale winkel. Mochten er wensen zijn ter attentie van het assortiment van de winkel, dan houd ik me van harte aanbevolen.

Er is nog een vraag die gesteld dient te worden. Zijn er mensen die mee willen helpen om de winkel te bemannen en zich bezig willen houden met het assortiment dat de winkel voert? De winkel is altijd bereikbaar op het telefoonnummer 0413-369388 of via de e-mail: **winkel@vogelwachtuden.nl**.

Het antwoord komt altijd van:

Jacques Raats

Zondag 27 mei 2007: Big Day

'Zeldzame Roodmus gespot'

Op zondag 27 mei 2007 stond de Big Day weer op de agenda. Vorig jaar werd deze gehouden op zaterdag 27 mei en was de belangstelling wat minder. Op een zondag bleek deze belangstelling net zo tegen te vallen. We zullen er het er maar op houden dat dit iets is voor de echte liefhebbers. Ik kan zeggen dat deze er veel lol in hebben. Van 7.00 uur tot 14.00 uur wordt de Maashorst doorlopen en elke vogelsoort genoteerd. Het gaat meer om de lol en niet zo zeer over het winnen. In één dag weten we wel wat er ongeveer zit in de Maashorst, ook dat maakt het boeiend. In tegenstelling tot gebruikelijk bij de vorige Big Day's, was het weer nu minder, misschien dat dit ook enkele leden weerhouden heeft om mee te doen. 's Morgens vroeg werden de volgende twee groepen gemaakt:

Groep 1: John Hermans, Jan Verhoeven, Henk Arnoldussen en Harry Clemens (tot 8.30 uur).

Groep 2: Jan-Willem Hermans, Peter van de Braak, Toy Janssen, Thijs Feijen, Teun van Kessel en Susanne Merckx (tot 12.00 uur).

Wij van groep 2 liepen langs de huizen richting begrazingsgebied. Zodoende hadden we al snel de Zwarte Roodstaart en de gewone mussen en mezen. Ik wist bij een nieuwe aanplant de Spotvogel te zitten. Aangekomen op deze plek was deze zijn best aan het zingen. We waren benieuwd of groep 1 deze ook had. Spotvogels zijn niet wijd verbreid in de Maashorst. Later bleek dat groep 1 deze niet had. Van hieruit moesten we uiteraard naar de Drie Vennen bij de Grensweg. Hier naar toe lopend kregen we van groep 1 te horen dat er een Roodmus gezien was. Een Roodmus, houden ze ons voor de gek? Toy meende dat Jan zei, dat de Roodmus gezien was bij het voorste Ven, langs de Grensweg. Echter groep 1 zag de vogel bij het Ven aan de Karlingerweg. Achteraf gezien was het maar goed dat dit misverstand er was. De Roodmus is een late trekvogel en waarschijnlijk op doortrek. Wij kwamen bij het voorste Ven langs de Grensweg en zagen en hoorden meteen de Roodmus. Echter het waren er twee!! Nog bedankt groep 1 voor deze sportieve doormelding. Eerst iets over deze zeer bijzondere waarneming. Volwassen mannetjes Roodmus zijn op de kop, borst en stuit rood, waarvan de omvang enigszins varieert. Vrouwtjes en mannetjes in het tweede jaar hebben nog geen rood, maar zijn te herkennen aan de forse snavel. Het opvallendst is hun geluid. Ze zingen een melodietje wat lijkt op 'nice to meet you'. De Roodmus overwintert in Afrika en trekt laat naar Europa. Hun broedgebieden bestrijken Polen, Finland, Baltische Staten en Rusland. De soort breidt zijn broedareaal wel uit en sinds 1987 zijn ze ook in Nederland broedvogel in kleine aantallen. Ze bewonen open, verruigd terrein, graag in wilgen langs water. De laatste jaren is de soort echter in Nederland weer aan het afnemen.

Terug naar de wandeling, het begon te regenen. Wij schuilden onder een boom. Ondertussen kwam ook groep 1 aangelopen, maar de twee Roodmussen waren niet meer te zien. De opgetrommelde thuisblijvers hebben nadien nog enkele uren gezocht, maar helaas geen Roodmussen meer waargenomen. Dus toch doortrek. Na anderhalf uur werd het gelukkig droger en konden we naar de achterste vennen bij de Grensweg. We zagen al snel de Grauwe Vliegenvanger, Boomklever en Bonte Vliegenvanger. Bij het ven de Dodaars en zingende Blauwborst. Helaas geen Rietgors voor ons (terwijl groep 1 die hier wel gehoord heeft!!). Wel zagen we in een flits de Wespindief voorbij komen. Om enige kans op winnen te hebben moesten we ook nog naar de Hofmansplassen. Dit totaal andere biotoop is goed voor een aantal nieuwe soorten. Op weg hier naar toe, is het gebruikelijk om langs de Udense Dreef de Kuifmezen te horen. Helaas ook dit ging voor ons niet door. Toen we aankwamen bij de Hofmansplassen ging de teller weer lopen. Fuut, Oeverzwaluwen, Huiszwaluw, Oeverloper, Kleine Bonte Specht, Grauwe Gans, Kuifeend en Waterhoen.

Vorige week hoorde ik hier ook Zomertortel en Rietgors. Nu waren deze voor ons verborgen. Terug gingen we via de Kanonsberg, waar vorige week nog een koppel Tapuiten zat, maar nu niet. Even Steenuil waarnemen en bij 'ons Benkske' de Gele Kwikstaarten. Groep 1 heeft ze hier niet gezien, wij zelfs vijf exemplaren. De tijd begon te dringen, snel terug naar het Bezoekerscentrum. Om 14.00 uur kwamen de beide groepen stipt op tijd binnen. Het tellen en vergelijken kon beginnen. Wij hadden 77 vogelsoorten. Een hoge score. In 2006 had de winnaar 76 vogelsoorten en was de andere groep blijven steken op 75 vogels. Echter groep 1 had maar liefst 79 vogelsoorten. Onder het genot van een borrel hebben we dit gevierd (zie foto). We zijn benieuwd welke bijzondere soort we volgend jaar zien. Zorg dat je er dan bij bent!!

Voor het archief hierbij de waargenomen soorten van groep 1:

Fuut, Dodaars, Aalscholver, Blauwe Reiger, Grauwe Gans, Nijlgans, Wilde Eend, Kuifeend, Sperwer, Havik, Wespandief, Buizerd, Torenvalk, Waterhoen, Meerkoet, Kleine Plevier, Kievit, Oeverloper, Kokmeeuw, Kleine Mantelmeeuw, Houtduif, Holenduif, Turkse Tortel, Steenuil, Gierzwaluw, Zwarte Specht, Groene Specht, Grote Bonte Specht, Kleine Bonte Specht, Veldleeuwerik, Boomleeuwerik, Oeverzwaluw, Boerenzwaluw, Huiszwaluw, Boompieper, Witte Kwikstaart, Gele Kwikstaart, Winterkoning, Heggenmus, Roodborst, Blauwborst, Gekraagde Roodstaart, Zwarte Roodstaart, Roodborsttapuit, Merel, Zanglijster, Grote Lijster, Bosrietzanger, Spotvogel, Tuinfluiter, Grasmus, Zwartkop, Fitis, Tjiftjaf, Goudhaan, Bonte vliegenvanger, Grauwe Vliegenvanger, Matkop, Kuifmees, Pimpelmees, Koolmees, Staartmees, Boomklever, Boomkruiper, Spreeuw, Gaai, Ekster, Kauw, Kraai, Ringmus, Huismus, Vink, Groenling, Kneu, Roodmus, Geelgors, Koekoek.

Hier komen bij de soorten van groep 1:

Boomvalk, Wulp, Scholekster, Zomertortel, Nachtzwaluw, Graspieper, Grote Karekiet!!!!, Zwarte Mees, Rietgors.

Jan-Willem Hermans

Winnaars groep 1: Big Day 2007 met soortenlijst

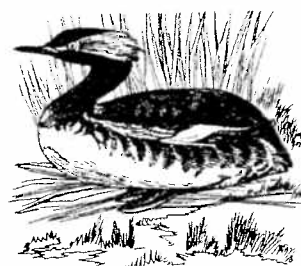
(v.l.n.r.: Henk Arnoldussen, John Hermans en Jan Verhoeven)

Maandagavondwandelingen 2007 drukbezocht!

Halverwege april is altijd de aftrap van de jaarlijkse maandagavondwandelingen. Vanwege Pasen, vond de eerste avondwandeling van het seizoen op dinsdag 10 april plaats. Vanaf de Groenhoeve reden we met 25 deelnemers naar de 'Hooge Vorssel', beter bekend als het Arboretum (bomentuin, red.), net buiten Heesch. Via de grote parkeerplaats voor de grote vijver liepen we het gebied in. En uiteraard werd er weer volop gepraat. Zoals bekend vormt dit een onlosmakelijk geheel met de rest van het Vogelwachtgebied. Een rondwandeling langs water, door het bos, heide en via de vijver weer terug. In deze tijd laten de diverse zangvogels zich goed horen en zien. De bladeren zitten immers nog niet aan de bomen!

Recreatiepark Hemelrijk

Op maandag 23 april waren we te gast op het Hemelrijk te Volkel. Bij iedereen bekend als recreatiepark waar gezwommen kan worden en ander vertier te vinden is. Met 28 deelnemers is deze jaarlijks terugkerende wandeling altijd goed bezocht. Voor velen onder ons ontlokte dit opmerkingen als: 'goh, alweer een jaar geleden dat ik hier geweest ben'. Bekende soorten zijn de tientallen 'Gele Kwikken' op het grasveld, een aantal Geoorde Futen midden op de plas en een vrouwtje Kemphaan gaf veel extra aandacht. Ook enkele Oeverlopers komen we daar altijd langs de waterrand tegen. Nadat de grote groep het naaktstrand (met het bordje; 'alleen zonder kleren') naderde, volgde prompt diverse hilarische opmerkingen, beter niet bestemd voor dit (ietwat puriteins getint) clubblad! We vervolgden opgewekt en al pratend onze route langs het heldere water om vervolgens na anderhalf uur bij het beginpunt aan te komen. De koffie en thee, aangeboden door eigenaar Ton Derks, stond al klaar en smaakte uitstekend (Ton, bedankt daarvoor!).

Geoorde Fuit

De derde avondwandeling (7 mei) naar 'De Specht' in Handel was helaas door aanhoudende regenval afgelast. Daar kan ik dus ook niet veel over vertellen. Het volgende jaar staat deze mooie en gevarieerde route zeker weer op het programma. Alleen dan met betere weersomstandigheden!

Landgoed 'de Tongelaar'

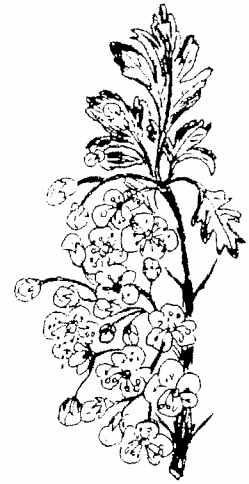
Op maandag 21 mei hadden zich maar liefst dertig liefhebbers verzameld op de parkeerplaats bij kasteel Tongelaar, net buiten Mill. Dit schitterende gebied blijft het altijd goed doen bij de natuurliefhebbers. Het kleinschalige en gevarieerde karakter spreekt menigeen kennelijk aan. Brabants Landschap is eigenaar van het gebied en voert het beheer. De Tongelaar blijft ieder jaargetijde opnieuw verrassen! Naast de bekende Nachtegaal is dit ook hét gebied voor de Wielewaal. Beiden hebben we deze avond mooi kunnen horen. Ook diverse Kleine Karekieten, enkele Bosrietzangers en Spotvogels brachten hun beste zangkunsten ten gehore. In de veldschuur van de beheerder troffen we op de dakspanten een Kerkuil aan. Een leuke waarneming, hoewel ietwat moeilijk te zien voor een aantal onder ons. Rond tien uur (net voor het donker) vertrok ieder voldaan weer naar huis voor een bakje koffie of wat sterkers?

Kasteel Heeswijk

De voorlaatste avondwandeling van het seizoen (4 juni) voerde ons (25 deelnemers) naar Kasteel Heeswijk. Het is en blijft een schitterende omgeving, met als markant middelpunt het middeleeuwse kasteel. Omgeven door boomrijke lanen, beplant met dubbele rijen Rode Beuken. Zelfs een eeuwenoude Rode Beuk, met een stamomtrek van enkele meters aan de voorzijde van het kasteel. Liesbeth Verkaar ontdekte al snel enkele grote exemplaren van de Koningsvaren.

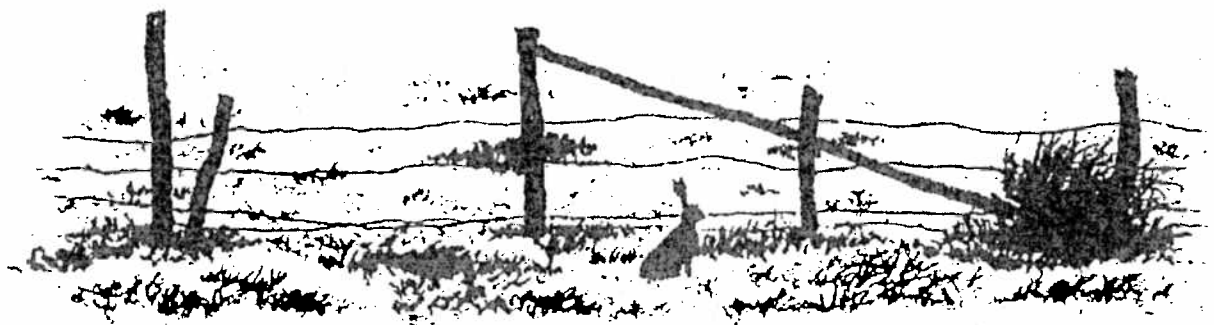
“Kijk in het midden zitten pluimen, dat zijn de vruchtbladen.” Omdat we nu midden in het broedseizoen zitten, zie je overal oudervogels met pieren in de snavel op weg naar hun hongerige jongen. Een ijverige Zanglijster was een slakkenhuis op de bestrating van het kasteel aan het stukslaan om vervolgens met de inhoud ervan naar zijn jongen te vliegen.

De IVN-ers onder ons kwamen niets te kort: bloemen in overvloed in deze tijd van het jaar. Kattestaart, Paardestaart, Wederik, Hengel, Gele Plomp en nog veel meer. Iets verderop attendeerde Sjaak Celen de wandelaars op drie jonge Zwartkopjes (de juveniele hebben een bruin kopje!). Ze zaten gebroederlijk naast elkaar op een takje om voedsel te bedelen. Ook een Kleine Karekiet liet zich mooi horen. Bij een waterpoel aan de andere kant van de weg, tussen de boerderijen zaten drie Boerenzwaluwen op wat rietstengels uit te rusten, een mooi gezicht. Antoinette Klören belde mij 's avonds nog op om door te geven dat de 'gele bloemen', waar tijdens de wandeling de nodige discussie over ontstond (niemand kon op de juiste naam komen), 'Akkerkool' heet. Dat probleem was daarmee ook de wereld uit geholpen!

Bij het ter perse gaan van deze editie vond de afsluitende wandeling plaats in het Estersbroek, omgeving 'Graafse Raam' (Escharen). Met koffie/thee en koek na afloop van de wandeling is deze serie helaas weer aan zijn einde gekomen. Veel mensen hebben dit voorjaar weer genoten van de avondwandelingen, waarbij het gemiddelde aantal deelnemers op ruim vijftwintig zat. Een behoorlijk grote groep. Voor volgend voorjaar proberen we weer een gevarieerd aanbod van avondwandelingen in het programma te krijgen. Hierbij wil ik iedereen bedanken voor hun deelname aan én de gezelligheid tijdens de maandagavondwandelingen. Tot ziens half april 2008 bij de volgende wandelserie. Heb je ideeën voor nieuwe gebieden, laat het me dan even weten, telefoon: 0413-251691 of per e-mail: peternoy@hetnet.nl.

Peter Noy
(Coördinator Maandagavondwandelingen)

ACTIVITEITEN WERKGROEPEN VOGELWACHT UDEN

HET BESTUUR

Het bestuur verzorgt de algehele coördinatie van de vereniging, zij stimuleert tal van activiteiten en legt contacten met derden. Tevens organiseert het bestuur de ledenactiviteiten, zoals excursies, cursussen en dialezingen. Genoemde activiteiten worden mede uitgevoerd door middel van een aantal werkgroepen, te weten:

WERKGROEP INVENTARISATIE

De werkgroep Inventarisatie organiseert diverse vogeltellingen in de Maashorst. Genoemde inventarisaties hebben tot doel een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de vogelstand in een bepaald gebied. De verkregen informatie wordt ter beschikking gesteld aan het SOVON, Staatsbosbeheer en Gemeentes. Zij gebruiken de informatie ten behoeve van beheersplannen voor de Maashorst en de Wijstgronden.

Coördinator Peter van de Braak, telefoon: 0413-253586

WERKGROEP OEVERZWALUWEN

Sinds 1986 heeft de Vogelwacht een kunstmatige oeverzwaluwenwand op de voormalige grindafgraving "Hemelrijk" te Volkel. Men houdt zich bezig met de inventarisatie en registratie van de daar broedende oeverzwaluwen. Daarnaast wordt regelmatig onderhoud uitgevoerd aan de oeverzwaluwenwand en observatiehut. Op verzoek is een gratis brochure verkrijgbaar met daarin alle details over de bouw e.d.

Coördinator Marc Poulussen, telefoon: 0413-274046

WERKGROEP UILEN

Het plaatsen en onderhouden van nestkasten in kerken, boerderijen en schuren is een van de belangrijkste taken van deze werkgroep. Momenteel heeft de werkgroep de beschikking over ca. veertig kerkuilenkasten, die verdeeld zijn over Uden, Volkel/Odiliapeel en Boekel/Venhorst. Alle broedgegevens worden geregistreerd en aan de betreffende instanties doorgegeven. Daarnaast het geven van advies aan belangstellenden.

Coördinator John Opdam, telefoon: 0413-255179

WERKGROEP NESTKASTEN

Deze werkgroep verschaft nestgelegenheid aan vogels en dan met name hollenbroeders, zoals Koolmees, Pimpelmees en Zwarte Mees, Gekraagde Roodstaart, Vliegenvanger etc. Dit gebeurt door diverse soorten nestkasten te maken en op geschikte locaties te bevestigen. Op dit moment heeft de werkgroep het beheer over ruim tweehonderd nestkasten. Tevens het inventariseren en administreren van broedgevallen.

Coördinator Leo Ballering, telefoon: 0413-368248

WERKGROEP STOOTVOGELS

Naast het inventariseren van een zestal soorten stootvogels, welke in de Maashorst voorkomen, wordt aandacht besteed aan het maken en plaatsen van nestkasten of horsten, alsmede het controleren en registreren ervan. Verder is het doorgeven en assisteren bij het ringen van de jongen ook een taak van de groep. Het betreft hier voornamelijk de Buizerd, Havik, Sperwer, Torenvalk, Wespandief en Boomvalk.

Coördinator William van der Velden, telefoon: 0413-343308

WERKGROEP CLUBBLAD / PUBLICITEIT

Een belangrijk communicatiemiddel binnen de Vogelwacht is "Het Bruujsel". Dit clubblad wordt viermaal per jaar uitgebracht. Hierin is veel te lezen over de diverse activiteiten binnen de vereniging. Verder verzorgt de werkgroep alle publiciteit rondom de activiteiten die op touw worden gezet. Dit resulteert in diverse berichtgevingen in de dag- en weekbladen, kabelkranten, radio en televisie.

Coördinator Peter Nov, telefoon: 0413-251691

WERKGROEP VRIJWILLIG LANDSCHAPSBEHEER UDEN

Deze werkgroep is een gezamenlijke activiteit van het I.V.N. en Vogelwacht Uden. Zij houdt zich bezig met behoud, herstel en ontwikkeling van kleine landschapselementen in de omgeving van Uden. Hiertoe worden o.a. wilgen geknot, elzensingels teruggezet en poelen gegraven. Tevens maakt het V.L.U. onderdeel uit van de Stichting Udense Kersenboomgaard. Zij onderhoudt een kersenboomgaard aan de Patrijsweg te Uden.

Coördinator Willem Peters, telefoon: 0413-252529

WERKGROEP JEUGDVOGELWACHT UDEN E.O.

De Jeugdnatuurgroep is een zelfstandige werkgroep binnen Vogelwacht Uden. Zij is bedoeld voor jongeren tussen de tien en vijftien jaar en heeft als doel de jeugd kennis te laten maken met alle facetten van de natuur. Een keer per maand trekt men het veld in om naar vogels te kijken, bomen te herkennen of paddestoelen te zoeken. Men tracht het besef en waardering voor de natuur bij de jeugd te vergroten.

Coördinator Stijn van Gils, telefoon: 06-44744883

WERKGROEP SENIOREN.

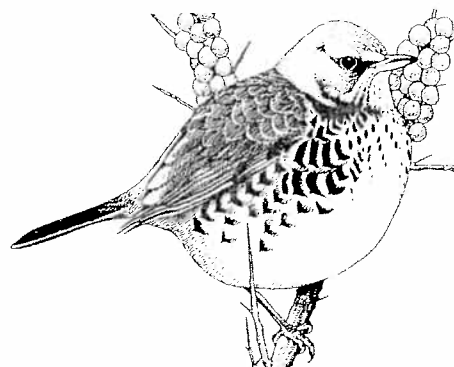
Een actieve groep senioren binnen de Vogelwacht die iedere maandagmorgen in de Maashorst gaat wandelen voor het sociale contact maar ook om van de natuur te genieten. Daarnaast wordt assistentie verleend bij het maken van diverse soorten nestkasten en helpt men mee met het samenstellen van het Bruujsel. Ook wordt ondersteuning verleend bij het uitvoeren van inventarisatiewerkzaamheden.

Coördinator Johan van Rosmalen, telefoon: 0413-266485

WERKGROEP NATUUR & MILIEU

Een gezamenlijke werkgroep met het IVN-Uden. Het doel van deze werkgroep is om natuur- en milieuplannen van bijvoorbeeld de Gemeente Uden of provincie te toetsen en van commentaar te voorzien. Kansen en bedreigingen op natuurgebied worden besproken en waar nodig actie ondernomen. Daarnaast wordt onder andere flora- en faunaonderzoek verricht in de verschillende natuurgebieden met als doel het geven van beheeradviezen.

Coördinator Albert van Rosmalen, telefoon: 0413-260126

Vogelwacht - Winkel

Kijk eens goed in de winkel van de Vogelwacht. Mogelijk kunt u iemand verrassen met één van de onderstaande cadeaus en/of praktische middelen. U steunt daarmee tevens het werk van Vogelwacht.

Nieuw in de winkel:

Voederhuisje en nestkasten

Bijzonder mooie nestkasten van een hoge kwaliteit voor een bijzonder lage prijs.

- Voederhuis Tennessee € 8,00
- Nestkasten geschroefd en gelijmd: Annabos en Odiliapeel € 8,00 en Bedaf € 9,00.

Meer willen weten over vogels? De winkel kan u daarbij helpen:

- Nieuwe zakgids vogels van Hayman, zakformaat..... € 10,00
- Vogels in de nesten..... € 11,50
- Uilen van Europa..... € 32,50
- Vogelkijkgids Nederland..... € 15,00
- Zakgids kustvogels van Europa..... € 10,00
- Vogels van maand tot maand..... € 11,50
- Natuurdetective Vogelkijker..... € 7,50
- Natuurdetective Insectenjager..... € 7,50
- Vogels over de vloer..... € 15,00
- 1-2-3 Natuurgids Vogels..... € 9,00
- Herkenning Roofvogels in het veld..... € 11,00
- Veldgids Roofvogels..... € 25,00
- Vogelgedrag..... € 13,00
- ANWB Vogels van Europa..... € 22,50
- Waarom nonnetjes?..... € 12,95
- Uilenvlucht..... € 12,95
- Kraaienbende..... € 14,95
- Wat zingt daar?..... € 19,95
- Klein kanoetenboekje..... € 8,00
- De Dwergganzen van Anjum..... € 17,00
- De Kiekendieven van het Oldambt..... € 19,00
- De Zwaluwen van Singraven..... € 19,00
- Vogels in en rond de tuin..... € 10,00
- Tuinvogels in beeld..... € 3,50
- Cd's met vroege vogelzang Nico de Haan, vogels rond het huis..... € 11,00
- Cd's met vroege vogelzang 2 Nico de Haan, vogels van bos, hei en wei..... € 11,00
- Cd's met vroege vogelzang 3 Nico de Haan, vogels van plas en moeras..... € 11,00
- DVD Herken onze Uilen..... € 11,00
- DVD Vogels rondom ons huis..... € 17,00
- DVD The travelling Birds..... € 10,50
- DVD Onze roofvogels en uilen..... € 17,00
- DVD Onze weidevogels..... € 17,00
- DVD Onze meeuwen en sterns..... € 17,00
- DVD Onze zwanen en wilde ganzen..... € 17,00
- DVD Onze eenden..... € 17,00

Andere artikelen:

- Vogelwacht Uden sticker..... € 0,50
- Mooie geborduurde Vogelwachtsticker (geel/blauw embleem)..... € 1,00
- Vogelwachtspeeldje (een "must" voor leden)..... € 5,00
- Vogelwacht Uden cap/petje..... € 4,00
- Raamstickers..... € 3,95
- Voedersilo metaal 20 cm hoog..... € 8,00
- Voedersilo metaal 35 cm hoog..... € 11,50
- Voedersilo metaal 52 cm hoog..... € 16,00
- Verrekijker Pilot 8 x 40 ZCF..... € 30,00

Er zijn in onze winkel nog enkele posters te koop van Thieme. Ze kosten € 4,50 per stuk.

- Zangvogels van beemd en veld nr. 8
- Riet- en watervogels nr. 11

Suggesties met betrekking tot aanpassing en/of uitbreiding van het winkelassortiment zijn bijzonder welkom.

Coördinator Vogelwacht-Winkel:

Jacques Raats

Maasstraat 65 te Veghel

Telefoon: 0413-369388 (voor afspraak van tevoren even bellen)

Kijk ook eens op: www.vogelwachtuden.nl en klik op 'algemeen', daar vind je de winkel.

SANDEN SPORTS® SUPERSTORES
THE EUROPEAN LEADER IN SPORT OPTICS AND OUTDOOR PRODUCTS

**SPECIALE CLUBAKTIES EN PRIJZEN
VOOR LEDEN VAN VOGELWACHT UDEN !**

**KERKSTRAAT 19-23
5401 BC UDEN
T 0413 256800**

Verrekijkers
Nachtkijkers
Digitale Cameras
Accessoires
Outdoor
Digiscoping

WWW.SANDEN-SPORTS.NL
HET GROOTSTE ASSORTIMENT - DE SCHERPSTE PRIJZEN - GEEN VERZENDKOSTEN

WAT DOET VOGELWACHT UDEN?

Vogelwacht Uden e.o. (en omgeving) is een zelfstandige vereniging die zich actief inzet voor alle, in de vrije natuur, levende vogels. De belangrijkste doelstellingen zijn:

- Directe bescherming van vogels en hun biotoop
- Het behouden en creëren van nestgelegenheid voor vogels.
- Belangstelling kweken voor vogels bij een groot publiek.
- Deelname aan landelijke en provinciale activiteiten m.b.t. vogelstudie en inventarisatie.

Om de doelstellingen te realiseren worden tal van activiteiten georganiseerd, waaronder:

- Publiekswandelingen zowel in het Udense Maashorstgebied als de omliggende dorpen.
- Excursies naar waardevolle natuurgebieden in Nederland en ook daarbuiten.
- Film- en dia-avonden in het eigen clubgebouw, de Groenhoeve.
- Vogelcursussen voor leden en niet-leden.
- Houden van lezingen voor scholen, verenigingen en instanties.
- Geven van voorlichting op tentoonstellingen en open zondagen.
- Verzorgen van publicaties in diverse media en tijdschriften.

Naast de hierboven genoemde educatieve middelen verleent Vogelwacht Uden ook daadwerkelijke hulp aan de vogels door middel van:

- Het plaatsen en onderhouden van nestkasten (zang-, stootvogels en uilen).
- Herstel en beheer van kleinschalige natuurgebieden in Uden en omgeving.
- Beheer en onderhoud van de kunstmatige oeverwaluwenwand op het Hemelrijk.
- Het plaatsen van nestbeschermers voor weidevogels.
- Wintervoeding aan vogels in nood (in geval van strenge en langdurige vorst).

Andere activiteiten van de Vogelwacht zijn:

- Het inventariseren van diverse (broed)vogelsoorten in het Maashorstgebied.
- Het opstellen van beleidsplannen en aanbevelingen ten aanzien van Gemeentes en Overheden om zodoende voor de belangen van de natuur en in het bijzonder de vogels op te komen.
- Ten behoeve van Vogelwacht Uden, I.V.N.-Uden en de Kinderboerderij het exploiteren en onderhouden van het gezamenlijke onderkomen, de Groenhoeve.
- Het plaatsen van schuil- en observatiehutten.
- In samenwerking met het I.V.N.-Uden actief deelnemen aan het Vrijwillig Landschapsbeheer Uden (V.L.U.). Het behouden en herstellen van kleine landschapselementen in Uden e.o.
- Het samenstellen en uitgeven van een eigen verenigingsblad "Het Bruujssel".

Vogelwacht Uden werkt samen met provinciale en landelijke organisaties op het gebied van:

- Inventarisaties, waaronder het Broedvogel Monitoring Project (B.M.P.), wintervogeltellingen en de Vogeltrek-teldag in de Maashorst.
- Het ringen en registreren van o.a. stootvogels, kerkuilen en zangvogels.
- Controle op de naleving van de (nieuwe) Vogelwet.

Wilt u actief meedoen of een financiële bijdrage geven?

- De jaarcontributie bedraagt € 14,- per persoon.
- Gezinsleden betalen € 6,-.
- Het éénmalig inschrijfgeld bedraagt € 2,50.
- Per adres ontvangt men ieder kwartaal "Het Bruujssel".

Voor inlichtingen en lidmaatschap:

- Secretariaat: Liesbeth Verkaar, Oliemolenstraat 53 - 5402 LH UDEN.
Telefoon: 0413-265397 of E-mail: info@vogelwachtuden.nl

Website Vogelwacht Uden: www.vogelwachtuden.nl

Clubgebouw: De Groenhoeve, Artillerieweg 3, Uden (bij Kinderboerderij). Telefoon: 0413-250047.

Nobru.....

TECHNISCH PERSONEEL BV

Dé specialist voor technische functies

- **Opdrachtgevers** kunnen vacature(s) voorleggen aan Nobru waarna zij zich toelegt op het, binnen de gestelde termijn en budget, adequaat vervullen van de personeelsbehoefte.
- **Werkzoekenden** met een technische of technisch/commerciële achtergrond kunnen bij Nobru terecht voor advies en bemiddeling naar een duurzame baan bij een van haar opdrachtgevers.

De belangrijkste vakgebieden waarbinnen Nobru Technisch Personeel werkzaam is, zijn:
Elektrotechniek, Werktuigbouwkunde, Bouwkunde en Civiele Techniek.

Nobru Technisch Personeel B.V.
Rondweg 73 (Poort van Uden)
Postbus 73
5400 AB Uden

Telefoon: 0413-243610
Fax: 0413-243615
E-mail: info@nobru.nl
Internet: www.nobru.nl

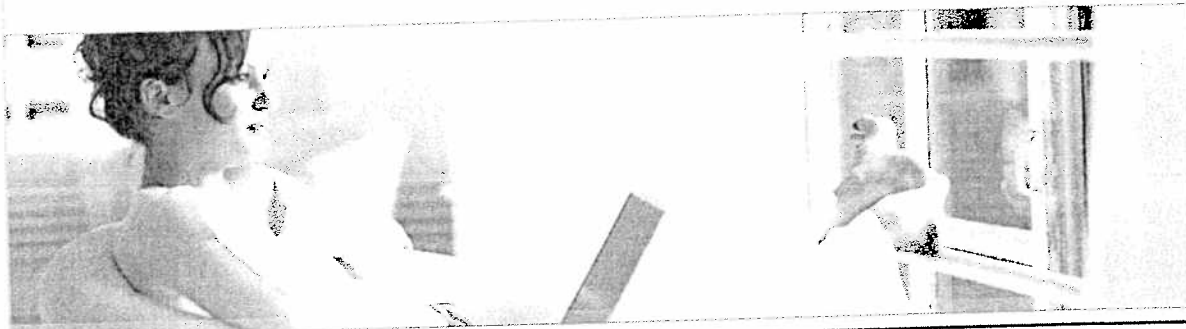
itreno

innovative internet solutions

**Uw partner voor de technische en
grafische realisatie van intelligente
en dynamische websites**

**Rondweg 75 (Poort van Uden)
5406 NK Uden**

**Telefoon 0413-256996
E-mail info@itreno.com
Internet www.itreno.com**

Slagerij Frans Knobbout

Drossaard 12
5403 ET UDEN
tel: 0413-267354

*Wij bieden u met zekerheid het
beste rundvlees uit Nederland*

COCK ULAND de fietsenwinkel

Drossaard 47
5403 ES Uden
Tel. 0413-267088

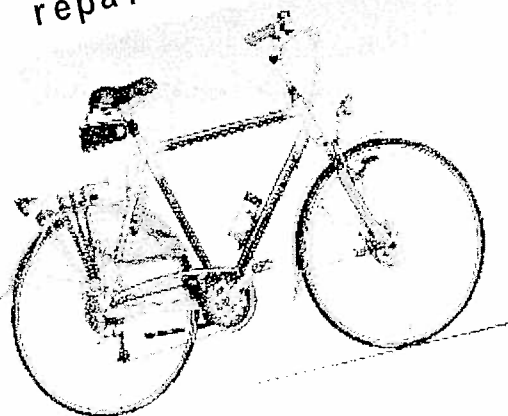

Duifhuizerweg 8 Tel. 0413 363785
5406 TB Uden Fax 0413 342047

*Voor al uw agrarisch
loonwerk*

WIM DE WILT

*Voor al uw
tweewielers
en
reparaties*

Kerkstraat 4 - uden - 0413-262620

De Bruin

verzekeringen

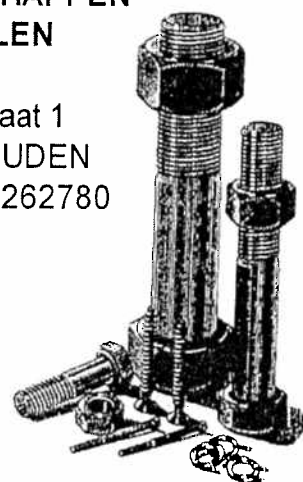
Velmolenweg 87, 5401 HL Uden
Telefoon (0413) 330 999, Telefax (0413) 253 204
Website www.debruin.nl
e-mail info@debruin.nl

Alle verzekeringen
en financiële diensten

snijders metaal

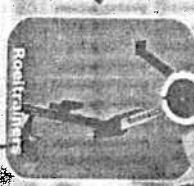
IJZERWAREN
GEREEDSCHAPPEN
METALEN

Kapelstraat 1
5401 EC UDEN
Tel.: 0413 - 262780

SANDEN SPORTS® SUPERSTORES

THE EUROPEAN LEADER IN FITNESS EQUIPMENT AND SPORTS PRODUCTS

WWW.SANDEN-SPORTS.NL

KERKSTRAAT 19-23 5401 BC UDEN T +31 (0) 413 256 800 F +31 (0) 413 257 730

Laat uw digitale bestanden
gratis afdrukken

WWW.JETTEN.NL

Meld je aan op onze printservice
en je ontvangt 5 gratis afdrukken.
(1 aanmelding per huishouding)

FUJIFILM
DIGITAL
IMAGING
SERVICE **FDi**

JETTEN FOTOGRAFIE

**BRESSERS
MANNENMODE**

**Marktstraat 12
5401 GH Uden**

Telefoon: 0413262568

Fax: 0413271305

E-mail: Bressers@wanadoo.nl

Beschermen helpt. Helpt u mee?

**Want één op de vijf
vogels wordt nog
bedreigd!**

De poeivaar is terug. Dat is natuurlijk
goed nieuws. Maar zowel in Nederland
als Wereldwijd groeit de Rode Lijst
van bedreigde en kwetsbare
vogelsoorten nog steeds.
Help mee, word lid en
ontvang gratis een
Zakgids Vogels of
een Nestkast als
welkomst-
cadeau.

Ja, ik word lid voor f40,- per jaar (65+ f27,50) en ontvang
elke 2 maanden gratis het tijdschrift VOGELS en een van de
welkomstcadeaus. Hiernaast heb ik mijn keuze aangekruist.

Dir./Mevr.

Adres

Postcode

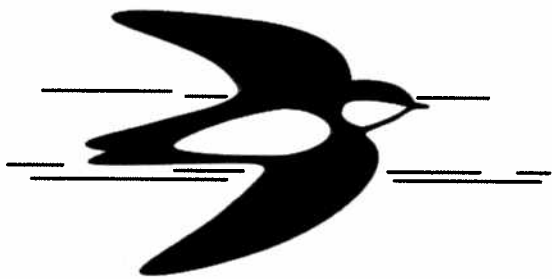
Plaats

Stuur deze bon naar: Antwoordnummer 1974, 3700 WB Zeist.
Postzegel hoeft niet, mag wel.

JAN PEERENBOOM

**Aannemingsbedrijf
Jan Peerenboom B.V.
Volkelseweg 6
5405 NA Uden
tel: (0413) 26 37 40**

Vogelwacht Uden e.o.

